

Brangūs Lietuvos šauliai, žurnalo „Trimitas“ skaitytojai,

sausio, vasario ir kovo mėnesiai įžiebia itin gilius jausmus apie žmogaus ir valstybės, žmogaus ir istorijos santykį. Kiekvienas minėdamas Sausio 13-ąją, švėsdamas Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją norėdamas ar nenorėdamas klausia savęs: „o ką man reiškia šios dienos?“ Atsakymų būtų įvairių, tačiau visi jie reikštų vieną – piliečio glaudesnę ryšį su savo tėvyne ir neišsenkamą pagarbą tautos didvyriams, partizanams, kariams, civiliams, kurie žuvo už laisvę. Tomis svarbiomis dienomis ypač juntama visų lietuvių žydingi vienybė, patriotiškumas ir, V. Kudirkos žodžiais tariant, meilė Lietuvai, deganti širdyse. Šis bendrumo ir dvasinio susivienijimo jausmas turėtų mus lydėti visus metus. Vienybė yra mūsų teisė ir pareiga. Vienybėje yra mūsų jėga.

Lietuvos šaulių sąjunga kaip itin svarbi visuomeninė organizacija jau nuo pat įkūrimo pradžios – 1919 m. birželio 27 d. – puikiai atlieka šią pareigą. Šauliai ne tik vykdo krašto gynybos funkcijas, bet ir diegia visuomenei patriotizmą, skatina brandžią pilietinę atsakomybę bei atlieka tautos kultūrinio darbą. Linkiu ir toliau aktyviai dirbti su jaunimu puoselėjant senąsias Šaulių sąjungos tradicijas ir pasirėngimą Tėvynės gynybai. Svarbu nuolat siekti, kad šios garbios Šaulių sąjungos darbai, vertybės ir idealai apimtų visą Lietuvą. Svarbu, kad kuo daugiau jaunimo įsitrauktų į Sąjungos gretas. Norint tai pasiekti mums reikia aktyvinti bendravimą net ir su tolimiausių miestelių ir kaimų mokyklomis bei mokytojais. Juk pirmiausia jie yra jaunosios kartos švietėjai. Taip pat skatinu savivaldybėse organizuoti kuo daugiau švietėjiškų renginių ar konferencijų, kuriose būtų pristatomi Šaulių sąjungos darbai bei pasirėngimas Tėvynės gynybai. Žinoma, ir patys šauliai (veteranai), ir jaunieji šauliai visuomenės susibūrimuose kuo aktyviau turi apie save skleisti žinią.

Svarbu visuomenei pristatyti ir konkrečius Šaulių sąjungos veiklos rezultatus. Tai yra didelis laimėjimas, kai jaunas žmogus, atėjęs į Šaulių sąjungą, pajunta tikrą pareigą tarnauti Tėvynei. Tuomet jų narystė Sąjungoje išauga ir į brandesnę tikslą, rezultatą – dalyvauti Baziniuose kariniuose ar jaunesniųjų karo vadų mokymuose, stoti į Lietuvos karo akademiją ar tapti kariu savanoriu Krašto apsaugos savanorių pajėgose. Tokie jaunuoliai, užgimę kaip šauliai, vėliau tampa kariais, kurie kelia pasididžiavimą Lietuvai ir įvairiose NATO misijose. Nuoširdžiai linkiu, kad Šaulių sąjunga ir toliau sėkmingai augtų bei žydėtų. Linkiu, kad kiekvienas narys aiškiai matytų savo kaip Šaulių sąjungos nario viziją ir ją gyventų.

Kai nurimsta minėjimų ir švenčių gausmas, visi grįžtame prie kasdienos užduočių. Tad savo darbais puoškime Lietuvą. Ir kaip tauta, ir asmeniškai kiekvienas atlikime nuoširdžią pareigą Tėvynei, kaip tą darė per visą mūsų istoriją lietuvių tautos didvyriai milžinai.

Juozas Olekas
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras

ŠIAME NUMERYJE

3. Šviesa tamsybėse – kruvinasis saulis

8. Minime Klaipėdos krašto prijungimą: naktinis žygis su „Vėju“ ir pranešimai Čikagoje

11. Bendradarbiavimas ir draugystė tęsiasi
★ Jaunieji šauliai žiemą turi ką veikti

12. Šaulių tarnyba: nuo karinių teritorijų apsaugos iki „parodyk, ką turi burnoje?“

14. Naktis ir pusnys tikro šaulio nebaugina
★ Per žiemos atostogas šauliai kibo į mokslus
★ Garbė ir pareiga

16. Šauliai šaškių turnyre pasirodė puikiai
★ Nauja knyga

17. Jaunieji šauliai „matuojasi“ pasieniečių veiklą

18. Ugniagesio profesija jauniems šauliams patraukli
★ Širvintų „Atžalyno“ progimnazijoje lankėsi LR krašto apsaugos ministras J. Olekas
★ Laukuvos jaunųjų šaulių naktis mokykloje

20. Šventę pasitikome salvėmis ir dainomis

21. Niujorke vis dar gyva lietuvių dvasia
★ Vasario 16-oji – prie valstybingumą liudijančių paminklų

22. Pagerbė tautos praeitį
★ Tėvynę mylim

23. Valstybė: istorinė atmintis, lietuviška tapatybė ar tiesiog žemiškas apsisprendimas BŪTI?

25. Apdovanojimas iš LR Prezidentės rankų

26. Klaipėdos krašto „vaduotojų“ kultas šaulių veikloje

29. Kauno apskrities šauliai ir bajorai pasirašė bendradarbiavimo sutartį

31. Redakcijos kolegijos nariai kalbėjosi apie „Trimitą“

34. Ta pati nuomonė apie „Kitą nuomonę“

„TRIMITAS“ 2013 m. Nr. 1 (1285) Lietuvos šaulių žurnalas

Leidžiamas nuo 1920 m. birželio mėn. Atkurtas 1990 m. liepos mėn. Šiuo metu leidžiamas kas du mėnesius

Leidėjas

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA www.sauliusajunga.lt

REDAKCIJOS KOLEGIJA: Plk. Antanas Plieskis, LŠS vadas. Vytautas Pečiulis, LŠS išeivijoje vado pavaduotojas. Jonas Andriuškevičius, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys. Saulius Bytautas, Telšių apskr. Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės kapelionas. Prof. Arimantas Dumčius, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys. Jonas Godliauskas, Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulys. Pranas Trakinis, Telšių apskr. Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės šaulys. Ats. plk. ltn. Kęstutis Vaitonis, Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės šaulys.

Redaktorė Lolita Sipavičienė, **korespondentas** Valdas Kilpys, **kalbos redaktorė** Danguolė Narbutienė, **dizainerė-maketuotoja** Rūta Deksnė

Pirmajame, antrajame, ketvirtajame viršeliuose – V. Kilpio nuotraukos

„Trimito“ redakcijos adresas: Laisvės al. 34, 44240 Kaunas, Lietuva tel.: (8~37) 22 46 47, (8~685) 6 53 01 El. p. redakcija@sauliusajunga.lt Leidinio indeksas 5291

Atstovai užsienyje: JAV J. R. Butkus, Kanadoje V. Pečiulis

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių mintimis. Rankraščiai negražinami ir nerecenzuojami. Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuotę.

Spausdino KOPA, dizaino ir leidybos UAB, Kampo g. 7, LT-50153, Kaunas. Tiražas 1000 egz.

© Trimitas, 2013
ISSN 1392-4753

Šviesa tamsybėse – kruvinasis sausis

Giliausiąjį viduržiemį, Sausio 13-ąją – dieną, kai saulę tik žinome, bet dar nejaučiame vėl žemėn pargrįžtant – minime, ačiū Dievui, visai: žadinančiomis rytą žvakių švieselėmis mokyklų, bet ne vien tik jų, languose (smagu, kad graži iniciatyva išsiplėtė), bėgdami, „Gyvybės ir mirties keliu“ Vilniaus gatvėmis – nuo Antakalnio kapinių iki Televizijos bokšto, – jaunimo budėjimais prie laužų, vyresniųjų pokalbiais ir prisiminimais, jaunesniųjų klausimais ir klausymais apie tai, kokie tuomet buvome, kodėl tokie buvome, kaip tuomet mąstėme, kodėl taip elgėmės, kaip nebijojome.

Kai esi gyvasis istorijos liudininkas, matytą, justą ir išgyventą istoriją vertini kiek kitaip nei skaitomą knygoje. Bet ne tai svarbiausia. Visad norisi, kad joje, t. y. toje istorijoje, neatsirastų priplėkusių prieskonių. Aštrūs, kartūs, rūgštūs – gali būti. Netgi būtini.

Galbūt žvelgiant iš savojo bokšto taip atrodo, tačiau šauliai kasmet šią datą mini išsiskirdami iš viso šalies konteksto. Tai mūsų tvirtybė.

Brigita Vinikaitytė, Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus

1-osios šaulių rinktinės jaunųjų šaulių vado pavaduotoja:

„Sausio 13-oji – diena, skirta apmąstyti ir susikaupti. Diena, kuomet žodis laisvė yra bene pats gražiausias, o žvakių liepsna spinduliuoja tautos vienybę ir meilę. Kiekvienais metais šią dieną minime brolių ir sesių šaulių, miestiečių dzūkų, karių apsuptyje. Šie metai – ne išimtis.

Alytuje vykęs Laisvės gynėjų dienos minėjimas prasidėjo susikaupimu ir maldomis už Tėvynę, laisvę ir nepriklausomybę. Po šv. Mišių didelė karių, savanorių bei šaulių rikiuotė, vedama karinio orkestro, žygiavo Alytaus miesto gatvėmis. Miesto parke, prie medinio kryžiaus, skirto 1991-ųjų sausio 13-osios aukoms atminti,

Prie koplytstulpio sužydo gėlės

Miesto gatvėmis žygiavome, kaip dera šauliams

iškilmingai sugiedojome Lietuvos himną, tylos minute pagerbėme žuvusiuosius, uždegėme žvakeles, padėjome gėlių. Alytaus moksleiviai maironiečiai parengė nuostabią meninę programą „Sausio 13-oji“, skambėjo laisvės dainos ir eilėraščiai.

Susirinkusiųjų į minėjimą šią šaltą dieną buvo daug: nemažai suaugusiųjų, kurie savo akimis matė tragiškus to sausio įvykius, kurie tuomet su jauduliu širdyje meldėsi, dainavo, o galbūt verkė ir laukė taip ilgai išsvajotos laisvės... Dar smagiau, kad renginyje dalyvavo daug jaunosios kartos atstovų, kurie Laisvės gynėjų dieną mena tik iš tėvų, senelių, mokytojų pasakojimų. Jie mums svarbūs, nes kas kitas, jei ne mes, jaunoji karta, išsaugosime žuvusiųjų atminimą, svarbias tautos istorijai datas, už laisvę kritusių žmonių vardus ir pavardes. Toks mūsų visų tikslas – išsaugoti šią dieną, kad po daugelio metų ji mums būtų dar svarbesnė ir reikšmingesnė. Nes laisvė yra tik viena, kaip viena Tėvynė, vienas valstybės himnas...

Greta Muchlickaitė ir Dovilė Juškaitė,

Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios

rinktinių Baisogalos šaulių 6-osios kuopos jaunosios šaulės

„Mes, Baisogalos jaunieji šauliai, jautėme pareigą dalyvauti Sausio 13-osios didvyrių pagerbimo bėgime. Nes mes – patriotai.

Bėgant 9 km pritrūksta kvapo, bet jėgas ir gerą nuotaiką palaiko prisiminimas, dėl ko bėgame. Bėgimą pa-

Sausio 13-osios pagarbos bėgimas – mūsų bežodė nuostata

lengvino ir pro šalį važiuojantys, einantys, paplojantys mums vilniečiai. Žydrūnas Dirgėla, Gediminas Muchlickas, Martynas Diponas, Aivaras Krugelis, Imranas Kristanaitis, Vitalijus Šenauskas, įveikę trasą, buvo apdovanoti atminimo medaliais, pavaišinti arbata ir bandelėmis.

Kitą dieną Sausio 13-osios minėjimo renginys vyko Baisogalos miestelyje. Iškilmingai plevėsuojant vėliavoms žygiavome darnia rikiuote nuo gimnazijos aikštės iki Laisvės paminklo, dalyvavome šv. Mišių aukoje už laisvės gynėjus ir Tėvynę, o vėliau su kultūros namų folkloro ansambliu prie atminimo laužo dainavome lietuvių liaudies, patriotines dainas. Labai smagu, kad prisimename ir gerbiame savo Tėvynės istoriją. Juk Lietuva mums yra svarbiausia, nes čia – mūsų esybės dalis.“

Asta Tidikienė,

Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės vadė:

„Prieš bėgimo „Gyvybės ir mirties keliu“ startą Utenos apskrities šaulių 9-osios rinktinės šauliai rinkosi prie memorialo, kur pagal tradiciją kandidatai į jaunuosius šaulius iškilmingai pasižadėjo būti atsakingi ir narsūs

Tokią dieną tapti jaunąja šaule – garbė

A. Tidikienės nuotr.

jaunieji šauliai. Šiomet, 22-aisiais laisvės metais, 22 mūsų rinktinės jaunieji šauliai ištare pasižadėjimo žodžius. 12 val. daugiau kaip 3 200 bėgikų minia pajudėjo miesto gatvėmis link Vilniaus televizijos bokšto.

Pirmasis iš Utenos apskrities šaulių 9-osios rinktinės bėgikų finišavo šaulys Norbertas Černiauskas, antrasis – jaunas šaulys iš Zarasų Robertas Ruzgas, pasipuošęs

Lietuvos vėliavos spalvų kepuraite. Vienuoliktą kartą trasą įveikė anykštėnas sąjūnas Mindaugas Nefas. Patys jauniausi mūsų rinktinės atstovai buvo Vyžuonų mokyklos kandidatai į jaunuosius šaulius Aurimas, Tomas ir Gražvydas. Vyriausias – anykštėnas Jonas Juodelis.

Kartu su šauliais pagarbos bėgime dalyvavo ir mūsų bičiuliai: Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Personalo skyriaus vyresnysis specialistas Sigitas Graužinis, Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Anykščių rajono policijos komisariato Viešosios policijos skyriaus Prevencijos poskyrio tyrėjas Aleksandras Zaicevas (atbėgo vienas iš pirmųjų) ir Zarasų sporto centro direktorius Nikolajus Gusevas. Iš viso Utenos rinktinėi atstovavo 119 šaulių ir jaunųjų šaulių.“

Edmundas Pranckevičius,

Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės

Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos vadas, Parlamento gynėjas:

„Laisvės gynėjų minėjimo renginiai Marijampolėje prasižėdė Juozo Girdvainio knygos „Dainuojanti revoliucija“ pristatymu Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje bei šaulio Romo Eidukevičiaus fotografijos darbų paroda „Parlamento gynėjai marijampoliečiai“. Ši sausio 10-osios popietė ats. plk. Arūno Dudavičiaus dėka jaunajai marijampoliečių kartai tapo mūsų „gyvosios Lietuvos istorijos pamoka“.

Kaip ir dera šiomis dienomis buvo atiduota pagarba visiems, kurie savo brangiausią turtą – gyvybę – paaukojo ant tautos laisvės aukuro. Nuširdūs padėkos žodžiai dar kartą buvo išsakyti marijampoliečio Rimanto Jukne-

vičiaus tėveliams, salėje tą popietę dalyvavusiems Sausio 13-osios dienų gynėjams. Iš Parlamento gynėjo mjr. Vitalijaus Stralecko lūpų jaunieji šauliai, skautai, mokyklų, gimnazijų vadovai, mokiniai, renginyje dalyvavę marijampoliečiai išgirdo tai, ko nedrįso pasakyti daugelis Parlamento gynėjų, kuriems iki šių dienų sunku prisipažinti apie skausmą ir baime paženklintas dienas.

Jaunoji karta klausėsi knygos autoriaus Juozo Girdvainio 1991–1996 m. atsiminimų apie Nepriklausomybės Akto signatarus, Parlamento gynėjus, kurie statė barikadas aplink Parlamentą, pasakojimų apie organizacijų vadovus, kurie nepabūgę atsakomybės leido gabenti prie Parlamento viską, kas galėtų sustabdyti prieš tankus. Renginiui baigiantis ats. plk. Arūnas Dudavičius pakvietė visus diskusijai: ar tokio pobūdžio knygos ugdo patrio-tizmą bei skatina visuomenę geriau pažinti savąją istoriją. Drąsiai galime pasakyti – taip.

Dvidešimt dveji metai prabėgo nuo žiaurių, bet tuo pačiu Lietuvai reikšmingų dienų. Dienų, kai paprasti mažos tautos žmonės pasauliui parodė savo ištvermę, ryžtą ir pasiaukojimą. Atrodo, taip neseniai prie Parlamento degė laužai, nepažįstami žmonės vienas kitam šypsojosi, dalijosi duonos kąsniu. Šiandien duonos kąsniu dalytis nereikia, nereikia kūrenti laužų, bet mes kasmet čia sugrįžtame. Sugrįžtame, kad prisimintume tuos, kurie pasiaukojo dėl mūsų ir mūsų vaikų gerovės, sugrįžtame tam, kad atmintyje išliktų mūsų istorija, nuveikti darbai.

Sausio pradžia – tai Lietuvos laisvės gynėjų laikas susitikti, susitikti ten, kur kažkada suvedė likimas, susitikti ten, kur 1991-aisiais šaukė pareiga. Pareiga Tėvynei, motinoms, šeimoms.“

Tą dieną bibliotekoje atsiminimų nestigo

Stasys Ignatavičius,

Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys:

„Minint Sausio 13-osios tragiškų įvykių metines Kauno technologijos universiteto studentų atstovybės narių T. Stundzevičiaus ir M. Simaškaitės iniciatyva žuvusių Laisvės gynėjų garbei KTU studentų atstovybė surengė pilietinę diskusiją „Ar dabartinis jaunimas stotų ginti Vilniaus televizijos bokšto ir kartu Lietuvos nepriklausomybės“. Diskusijoje dalyvavo Kauno technologijos, Vytauto Didžiojo ir Aleksandro Stulginskio universitetų, ISM, kitų aukštųjų mokyklų, Lietuvos karo akademijos, skautų atstovai, Kauno įgulos, Krašto apsaugos savanorių pajėgų savanoriai bei Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliai.

Apie 1991-ųjų sausio–vasario mėnesių įvykius savo prisiminimais dalijosi Aukščiausiosios Tarybos–Atkuriamojo Seimo rūmų gynėjai: šauliai Stasys Ignatavičius ir Liutauras Trumpulis. Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadas Minvydas Mikalauskas prisiminė tragišką dieną ir savanoriškosios tarnybos gimimą. Vėliau buvo diskutuojama apie pilietiškumo ir patriotizmo sampratą, pasirengimą valstybės gynybai, taip pat užsiminta apie emigrantų dalyvavimo patriotiniuose bei pilietiniuose renginiuose galimybes, kalbėta apie vyraujančias studentijos nuotaikas.

Malonu, kad kai kurie diskusijoje dalyvavę studentai, kariūnai, KASP savanoriai ar kitų asociacijų nariai yra Lietuvos šaulių sąjungos nariai. Džiugu ir tai, kad diskusijos dalyviai pareiškė tvirtai apsisprendę ginti Tėvynę įvairiomis priemonėmis, jeigu nepriklausomybei iškilų grėsmė ar pavojus ją prarasti. KTU studentų atstovybės prezidentas J. Staugaitis pabrėžė, kad bet kur būdamas ir

sužinojęs, jog Lietuvai kilo pavojus, pasirinktų nedvejojamas – skubiai grįžtų ir veiktų. Smagu, kad dabartiniai Lietuvos studentai, kuriems neteko gyventi sovietinėje Lietuvoje ir patirti okupacinio režimo pasekmių, giliai širdyje jaučia pareigą savo kraštui, puikiai žino Lietuvos istoriją. „Labai drąsi Lietuvos tauta, kuri okupacijos režimo sąlygomis 1990-ųjų kovo 11-ąją paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Tai tapo prielaida ir kitoms sovietinėms tautoms sukilti, pasipriešinti, žengti išsivadavimo ir nepriklausomybės keliu. Išmintingas Lietuvos pasirinktas taikios kovos metodas, begalinė meilė Tėvynei, ryžtas įtvirtinti priimtus teisingus politinius laisvę nešančius sprendimus stebino pasaulį. Lietuva pakeitė ne tik savo šalies gyvenimą, bet ir visos Europos vystymosi raidą bei požiūrį į mažą, bet galingą valstybę Lietuvą“, – kalbėjo šaulys Gintautas Tamulaitis.“

Evelina Pranckevičiūtė,
Marijampolės apskr. šaulių 4-osios
rinktinės jaunųjų šaulių vadė:

„Šiandien dauguma jaunuolių paklaustų, kas yra laisvė, atsakytų, kad laisvė – tai noras būti nepriklausomiems, daryti tai, ką norime. Mano nuomone, laisvė – tai atsakomybė už save, tėvus, žmones, kurie yra šalia. O Sausio 13-oji – mūsų visų laisvės diena – šiemet švenčiama jau 22 kartą.

Man labai sudėtinga kalbėti apie Lietuvos laisvės gynėjų dieną, kadangi nesu patyrusi to, ką patyrė žmonės, budėję prie Aukščiausiosios Tarybos, Vilniaus televizijos bokšto, Lietuvos radijo ir televizijos ar kitų tomis dienomis visai valstybei reikšmingų pastatų. Iš tėčio ir mokytojų pasakojimų žinau, kad nepriklausomybė – tai beginklių žmonių pasiekta pergalė. Tai dienos ir naktys, kuomet prie

Visi diskusijos dalyviai pareiškė tvirtai apsisprendę ginti Tėvynę įvairiomis priemonėmis, jeigu nepriklausomybei iškilų grėsmė ar pavojus ją prarasti

Parlamento negeso laužai, o susivieniję žmonės dalijosi šiltu puodeliu arbatos ar iš namų atsineštu sumuštinium. Sausio 13-oji – tai diena, kai žmonės tvirtai žinojo, kur jie turi būti. Suprato, kad jie ir jų Tėvynė turi būti laisvi ir nepriklausomi. Tėvai, palikę savo mažus vaikus, studentai, užvertę sąsiuvinį lapus, seneliai – visi suprato, jog jų vieta yra Vilniuje: nesvarbu, kur jie būtų, kur gyventų. Prisimenu, kad dar darželyje su auklėtojais kalbėjome apie Sausio 13-ąją, kulkos pakirstus, kritusius po tankų vikšrais ar kitaip žuvusius žmones...

Dažnai prašydavau tėčio, kad papasakotų apie tą Lietuvai ir jos gyventojams lemtingą dieną, tačiau išgirdavau tik kelias frazes: „Buvo žiauru, tai mano kartos likimas, tau geriau to nematyti.“ Šie žodžiai dar labiau skatino domėtis Lietuvos keliu į laisvę ir nepriklausomybę. Mano tėtis buvo vienas iš tų, kurie anuomet budėjo Parlamente. Kasmet tą

dieną matau jo susikaupusį veidą. Manau, kad taip elgiasi visi, kurie išgyveno baisiąsias dienas. Suprantu... Kiekvienais metais ši diena, jos lemtingi ir žiaurūs įvykiai, prisiminimai iškyla atmintyje kiekvienam, kuris tai patyrė.

Tačiau ir mums, gimusiesiems laisvės metais, ši data taip pat yra išskirtinė, nors to meto įvykių neišgyvenome. Didžiuojuosi, kad mokausi gimnazijoje, kurioje mokėsi vienas iš mūsų tautos didvyrių Rimantas Juknevičius. Manau, kad ir kiti mūsų gimnazijos mokiniai didžiuojasi tuo, jog gali vaikščioti koridoriais ir mokytis klasėse, kuriose kažkada mokėsi Rimantas. Kiekvienais metais tai prisimename ir uždegame atminimo žvakeles ant jo kapo. Tačiau aš manau, kad didžiausia dovana visiems, kurie kovojo už laisvę, būtų mūsų širdyse uždegtos žvakelės ir laisvės gynėjų atminimo puoselėjimas.“

Parengė Lolita Sipavičienė

Čikagos šauliai Sausio 13-ąją atidavė pagarbą už laisvę kovojusiems broliams ir sesėms

Atminimo liepsna niekada neužges

Žinome, gerbiame džiaugiamės laisve

Rinktinių ir kuopų archyvų nuotraukos

Vokiečiai pasieniečiai mielai fotografavosi su „sukilėliais“

Komanda „Vėjas“ tikslą pasiekė!

Minime Klaipėdos krašto prijungimą: naktinis žygis su „Vėju“ ir pranešimai Čikagoje

Šiomet Klaipėdos krašto prijungimo prie Didžiosios Lietuvos minėjimas buvo gerokai garsesnis nei kasmet. Suprantama – nuo atmintinos 1923-ųjų sausio 15-osios, kai Klaipėdos kraštas vėl tapo Lietuvos vakarine dalimi, prabėgo lygiai devyniasdešimt metų.

Kaip ir kasmet pačiame viduržemyje šaulių sukilėlių pėdomis per sniegus mynė visos Lietuvos šauliai: ne tik šalia gyvenantys žemaičiai, bet ir gerokai tolimesnių (Vilniaus, Kauno, Marijampolės ir kitų) regionų šauliai, nusiteikę dar kartą išbandyti save ir patirti, ką anuomet patyrė broliai.

Saviškai šį svarbų visai Lietuvai įvykį paminėjo išeivijoje įsikūrę šauliai – žmonės, kuriems, nors ir gyvenantiems toli nuo Tėvynės, jos istorija yra svarbi, puoselėjama, perpasakojama jaunajai kartai. Apie visa tai pasakoja **Gintautas Tamulaitis**, Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys, Jungtinių Amerikos Valstijų dienraštis „**Draugas**“ ir šaulių studentų korporacijos „Saja“ narys **Mindaugas Nefas**.

Sausio 18 d. vakare į Priekulės I. Simonaitytės vidurinę mokyklą sugužėjo didžiulis – daugiau kaip 1 300 – entuziastų žygeivių iš visų Lietuvos kampelių, susiruošusių į naktinį pėsčiųjų žygį „Klaipėdos sukilimo dalyvių keliais“, būrys. Žygio tikslas – prisiminti Lietuvos istoriją, Klaipėdos krašto atvadavimo 90-metį.

Į nelengvą kelią susiruošė šaulių, geležinkelininkų, policijos, skautų, savanorių, savanorių kūrėjų, visuomeninių organizacijų bei kitų Lietuvos piliečių komandos. Dauguma dalyvių atvyko iš anksto sudarę komandas, sugalvoję joms pavadinimus ir užsiregistravę. Individualiai atvykusieji turėjo vietoje susiorganizuoti ir suburti komandą. Ją skubiai surinkome subūrę atvykusius vienišius ir komandą pavadinome labai gražiai – „Vėjas“. Vėjas į nugaras pūtė penkiems žygeiviams: Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliams Gintautui Tamulaičiui (grupės vadovas) ir Liutaurui Trumpuliui, Mykolo Romerio universiteto IV kurso studentei Redai Bajarčiūtei, alpinistui Audriui Bloškiui ir UAB „M-1“ vyr. buhalteriiui Dainiui Petrauskui.

Skubiai užsiregistravę gavome žemėlapi su maršrutu, kortelę pasižymėti punktuose ir 20.42 val. startavome. Nedidelis šaltukas nė vieno komandos dalyvio neišgašdino, nes visi pasiėmė po pakeleivį, t. y. gerą nuotaiką, ir pakiliai nusiteikę keliavome nustatytu maršrutu.

Žygiuodami miesto gatvėmis pasukome į dešinę prie netoliese esančio paminklo senosios Priekulės bažnyčiai

Įveikus pusę maršruto, košė itin skani

atminti. Nukeliaivę 2,4 km sustojome prie atmintinos vietos – tai NKVD nužudytų pokario partizanų kūnų slapto laidojimo vieta. Čia nusilenkėme tautos didvyriams ir tylos minute pagerbėme jų atminimą. Už 4,5 km – pirmasis kontrolės postas, kur visiems žygeiviams buvo pažymėtos kontrolinės kortelės. Žygio metu komandos dalyviai pasakojo ne tik savo gyvenimo istorijas, bet prisiminė ir Klaipėdos krašto išvadavimo sukilimą, jo reikšmę, Lietuvos vystymąsi tapus jūrine valstybe. 13,8 kilometre pasiekėme antrąjį žygio kontrolės postą ir šalia esantį akmeninį Klaipėdos miesto teritorijos ribų žymenį, simbolizuojantį istorinį valstybės sienos kontrolės postą. Čia kontrolės punktas buvo išskirtinis – įrengtas su valstybinių sienų ribų žymėjimų stulpais, šalia pastatyta posto būdele. Vokiečių uniforma vilkintys kontrolieriai visų žygeivių korteles apie „sienos kirtimą“ pažymėjo istoriniais pašto ženklų antspaudais, o už kelių šimtų metrų keliautojus pasitiko Klaipėdos krašto šauliai su kareiviška koše ir karšta arbata. Truputį atsipūtėme ir patraukėme pirmyn miško keliu, kur tolumoje jau švietėsi Klaipėdos miesto žiburiai. Maršruto 17,8 kilometre stovi paminklas prancūzų kariams belaisviams atminti. Čia taip pat nusilenkėme ir tylos minute pagerbėme belaisvių atminimą. Keliaudami Perkėlos, Minijos gatvėmis šalia Smiltynės perkėlos pasukome į Taikos prospektą, tiesiai link Lengvosios atletikos maniežo. Čia mūsų komanda sausio 19 d. 2 val. 48 min. finišavo. Visi komandos dalyviai sėkmingai įveikė 25 km trasą per 5 val. 45 min. Nors pavargę, bet švytėjome pergale džiaugsmu.

Visiems žygeiviams buvo įteikti diplomai bei atminimo ženklai. Komanda „Vėjas“ aptarė būsimų žygių planus, nusprendė ir ateityje žygiuoti mūsų senolių, Lietuvos partizanų, sukilėlių, laisvės kovų dalyvių keliais ir taip rodyti pavyzdį jaunajai kartai, mylėti bei branginti Lietuvos laisvės kovų istoriją ir priminti pasauliui apie drasią bei stiprią mūsų Lietuvos valstybę.

Savo gretomis ir veikla pastaraisiais metais sustiprėjusi Lietuvos šaulių sąjunga išėivijoje (LŠSI) sausio 13 d. pakvietė į Klaipėdos krašto išlaisvinimo 90-ies metų minėjimą. Prie Laisvės kovų paminklo atidavę pagarbą Sausio 13-ąją žuvusiesiems, minėjimo dalyviai persikėlė į Šaulių namus. Čia susirinkusiųjų laukė ilga, bet nenuobodi popietė – pietūs, gyvai atliekamos dainos, poezijos deklamavimas, oficialūs sveikinimai, du pranešimai ir filmo apie Klaipėdos krašto sukilimą peržiūra.

Šiųmetinį minėjimą LŠSI surengė kartu su Mažosios Lietuvos fondu ir draugija Čikagoje (pirmininkas dr. Jurgis Anysas). Naujasis LŠSI vadas Julius Rūtenis Butkus pasidžiaugė, kad minėjimas rengiamas kartu su mažlietuviams, ir priminė, jog tik dirbant drauge galima daugiau nuveikti. Sveikinimo žodį taręs dr. J. Anysas priminė apie Klaipėdos krašto politinę padėtį prieš sukilimą ir jo metu.

Minėjimo dalyvių laukė net du pranešimai. Pirmąjį pristatė Lituaniškos tyrimo ir studijų centro (LTSC) vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė, kalbėjusi apie Amerikos lietuvių dalyvavimą Lietuvai atgaunant Klaipėdos kraštą. Pasirėmusi LTSC esančia archyvine medžiaga, ji susirinkusiuosius supažindino su keliais JAV lietuviams, tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvavusiais sukilime, tarp jų – ir visiems gerai žinomas Steponas Darius. LTSC vykdomosios direktorės pranešimas papildė neseniai Lietuvos internetiniame dienraštyje *delfi.lt* (pirmą kartą paskelbto „Ūkininko patarėjyje“) pasirodžiusio pokalbio su istoriku Vygtanu Vareikiu turimas žinias. Tame pokalbyje istorikas apgailestavo, kad apie kitų JAV lietuvių paramą sukilimui išliko nedaug liudijimų. Pasak K. Lapienytės, LTSC Pasaulio lietuvių archyve esanti medžiaga rodo, jog JAV lietuviai prie sukilimo ne tik prisijungė, bet ir tai, kad būta ne atsitiktinių žmonių. Tai buvo veikėjai, turintys organizacinių sugebėjimų, finansinių galimybių, nemažai išmanę informacijos sklaidos srityje. „Jie nebuvo naujokai, – sakė pranešėja, – o veikiau patyrę karininkai ar visuomenininkai.“

Čikagos šauliai taip pat minėjo Klaipėdos krašto prijungimo prie Didžiosios Lietuvos metines

Prie jų, ypač aukomis, prisidėjo ir JAV lietuviškos organizacijos, plėtojusios plačią politinę veiklą, siekdamos padėti Klaipėdos kraštą prijungti prie Lietuvos.

Su praėjusiais metais Lietuvoje (leidykla „Petro ofsetas“) išleista Mažosios Lietuvos visuomenės ir politinio veikėjo, laikraštininko, šaulio Jono Vanagaičio almanachu „Kovos keliais“ renginio dalyvius supažindino svečias iš Bostono, J. Vanagaičio anūkas Romas Šležas. Almanachas skai-

tytojus pasiekia jau antrą kartą – „Kovos keliais“ pirmą kartą buvo išleistas 1938 metais minint Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos 15-ąsias metines. Skaidres susirinkusiesiems parodęs R. Šležas ne tik plačiau papasakojo apie tuometines Klaipėdos krašto istorines aplinkybes ir sukilimo vingius, bet ir apie savo senelį bei jo žmoną Mariją Brožaitę-Vanagaitienę, buvusią aktyvią Mažosios Lietuvos visuomenininkę. J. Vanagaičio vaikaitis išsakė viltį, kad almanachas sulauks ir akademinio pasaulio dėmesio, nes iki šiol apie jį tiek Lietuvoje, tiek išeivijos spaudoje (ir „Drauge“) pasirodė vien tik informacinio ir apžvalginio pobūdžio straipsniai.

Visus žygiavusiuosius „Sukilėlių keliais“ lydėjo pakili

nuotaika. Galbūt prie to prisidėjo ir puikus oras. Nors meteorologai prognozavo stiprius šalčius, tačiau spaudė vos 6–7 laipsnių šaltukas.

Istoriniame renginyje, kuriame gausiai dalyvavo Klaipėdos, Kauno, Marijampolės, Telšių, Vilniaus, Tauragės apskričių šauliai, Lietuvos šaulių studentų korporacijos „Saja“ nariai, buvo galima išvysti ir LŠS vadą ats. plk. Antaną Plieskį bei pavaduotoją – jaunųjų šaulių vadą Vytautą Žymančių. Ryškiai matomi žygyje buvo Lietuvos kariuomenės dalinių atstovai, kuriuos vedė Sausumos pajėgų vadas gen. mjr. Almantas Leika.

Lietuvos šaulių studentų korporacijos „Saja“ sendraugis vyr. ltn. Alminas Sinevičius į klausimą, kodėl dalyvauja šiame žygyje, atsakė nedvejodamas: „Esu patriotas, man įdomi mūsų tautos ir valstybės istorija. Dalyvaudamas tokia žygyje pagerbiu visus, kurie kovojo už mūsų Valstybę. Jei šiandien iškiltų panašus reikalas, t. y. tektų vykdyti slaptą Lietuvos valstybės užduotį, nedvejodamas sutikčiau.“ Kandidatė į korporacijos „Saja“ narius Julija iš Kretingos sakėsi žygiuojanti, nes Klaipėdos krašte yra jos šaknys, todėl jos kaip klaipėdietės pareiga yra čia dalyvauti ir pagerbti Klaipėdos sukilėlius. Ne vienas sutiktas „sukilėlis“ teigė, kad tokie renginiai yra puiki proga ne tik išreikšti patriotiškumą ir prisiminti istoriją, bet kartu ir aktyvus bei naudingas laisvalaikio praleidimas gražioje gamtoje su puikia kompanija.

Sausio 19 d. Klaipėdoje buvo suorganizuotas žygio dalyvių susitikimas. Karo rekonstrukcijos klubas „Grenadierius“ inscenizavo Klaipėdos prefektūros pastato šturmą. 1923 m. sausio 15 d. užėmus prefektūrą oficialiai paskelbta apie Klaipėdos krašto užėmimą.

Kauno AVDŠR, išeivijos (Čikagos) šaulių ir korporacijos „Saja“ archyvo nuotrauka

Lietuvos šaulių studentų korporacijos SAJA komanda žygio metu kontrolės punkte

Kuopos archyvo nuotr.

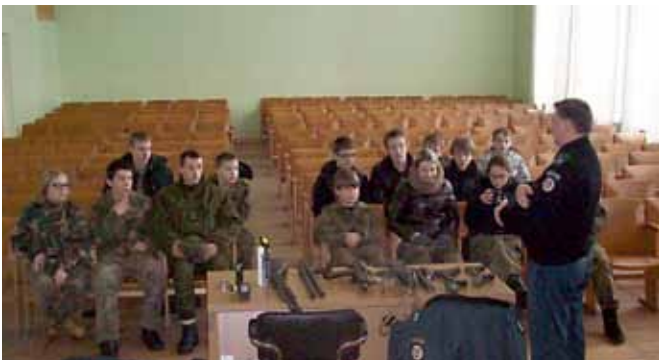
Jaunieji šauliai žiemą turi ką veikti

Vieną šaltą žiemos dieną Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Pajūrio 10-osios kuopos jaunieji šauliai susitiko su Krašto apsaugos savanoriais ir iš klausė įdomią paskaitą apie KASP. Sužinojome, kaip sulaukę pilnametystės galime tapti kariais savanoriais, daug teorinės medžiagos apie karinę maskuotę, signalus, mokėmės įvairių ženklų bei žiūrėjome įdomius filmukus.

Vėliau, nepabūgę šaltuko, apsivilkome žieminius maskuojamuosius kombinezonus ir nešini netikrais šautuvais vieno kario savanorio lydimi patraukėme į gimnazijos stadioną atlikti praktinių užduočių, nes teorijos jau buvome pramokę.

Apibėgti penkis ratus aplink stadioną nebuvo šalta ir be šiltų striukių. Jaunieji šauliai tai bėgo, tai ėjo pailsėdami, perduodami signalus apie galimą pavojų arba kliūtį. Buvo ir žiemiškų žaidimų: kol vieni čiuožėme nuo kalno, kiti mėtėmės sniegu. Galiausiai visi sušilę, švytinčiais raudoni veidais susirinkome bendrai nuotraukai. Vėliau patraukėme namo, žengę dar vieną įsimintiną žingsnį savo jaunojo šaulio „karjeros“ kryptimi.

Viktorija Gedgaudaitė ir Giedrė Dargevičiūtė
*Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių 7-osios
rinktinės Pajūrio 10-osios kuopos jaunosios šaulės*

Kuopos archyvo nuotr.

Bendradarbiavimas ir draugystė tęsiasi

Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininko R. Bobino kvietimu 14 Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės Rokiškio 9-osios kuopos jaunųjų šaulių – jaunųjų policijos rėmėjų lankėsi Panevėžio apskri-

ties vyriausiajame policijos komisariete. Susitikimo metu jaunieji šauliai susipažino su migracijos tarnybos, kriminalistų darbu, lankėsi kriminalistų laboratorijoje. Žinoma, įdomiausia susitikimo dalis buvo pažintis su policijos turima ginkluote, amunicija. Policijos pareigūnai jauniems šauliams pasakojo ne tik apie sunkų darbą, bet ir laisvalaikį, dalyvavimą renginiuose, sporto varžybose, sąskrydžiuose, stojimo į policijos mokyklas sąlygas. Jaunieji šauliai šiek tiek nuliūdo, kai sužinojo, kad prieš pat susitikimą kinologus iškviatė į užduotį, – šuniukų paglostyti neteko. Tačiau ir be jų įspūdžių buvo daug.

Kovo pradžioje Rokiškio rajono Kriaunų pagrindinėje mokykloje Juodupės 4-osios kuopos šauliai kartu su mokyklos kolektyvu rengia mokinių ir rajono jaunųjų šaulių susitikimą. Jo metu vyks sporto varžybos Kovo 11-ajai pažymėti tarp Kriaunų mokyklos mokinių, Juodupės 4-osios, Pandėlio 13-osios, Rokiškio 9-osios kuopų jaunųjų šaulių. Į varžybas kviečiami ir Rokiškio policijos komisariato pareigūnai. Draugystė ir bendradarbiavimas tęsiasi.

Algis Veikšys
*Panevėžio apskr. šaulių 5-osios
rinktinės Rokiškio 9-osios kuopos vadas*

Šaulių tarnyba: nuo karinių teritorijų apsaugos iki „parodyk, ką turi burnoje?“

Veiklos verpetuose

Lietuvos šaulių sąjungos vystymosi raida nuo įsikūrimo iki pat dabarties verta atskirų rimtų studijų. Nuo nedidelio pasiryžėlių būrelio iki vienintelės visą Respublikos teritoriją apimančios ir patriotus vienijančios organizacijos – tokį kelią nuėjo mūsų organizacija.

LŠS toliau stiprina savo pozicijas saugodama įvairius objektus. Tai neturėtų stebinti – organizacijos plėtra reikalauja ieškoti būdų ne tik kaip „išsimušti“ kuo daugiau litų Lietuvos biudžete, bet ir galimybių patiems užsidirbti vykdant vienokias ar kitokias su valstybės stiprinimu susijusias konkrečias užduotis.

Nes kalbos ir lieka kalbomis. Reikia darbų...

LŠS kovinių būrių (sargų) valdymo grupės viršininkas Romualdas Balceris sakė, kad Krašto apsaugos ministerijos objektus ir teritorijas šauliai saugo pasirašytų sutarčių pagrindu. „Objektuose tarnaujantys šauliai naudoja nemažai specialiųjų priemonių: guminių lazdų, dujų balionėlių, antrankių, todėl reikia nuveikti nemažai darbų, kad jie būtų tinkamai paruošti ir išlaikę reikiamas įskaitas“, – pasakojo R. Balceris. Jo teigimu, pagrindinės šaulių atliekamos apsaugos funkcijos sietinos su patruliavimu, teritorijų stebėjimu, patikra kontrolės punktuose. Viename iš saugomų objektų patruliuojama padidinto pravažumo automobiliu, nes teritorija tikrai nemaža ir reikalaujanti itin akylaus stebėjimo ir apsaugos.

Tiesiog „Objektas Nr. 1“

Ši raidžių ir skaičių abreviatūra būna tik tam tikras pasiteisinimas dėl realių objektų pavadinimų „slėpimo“. Nors protinguose, ne vieną tūkstantmetį atgal parašytuose raštuose sakoma, kad „visa, kas slapta, vieną dieną taps atvira“, tačiau šį kartą šaulių tarnybos vietas tiesiog įvardysime „objektais“. Dėl šventos ramybės...

Taigi „Objekto Nr. 1“ apsauga – šaulių rūpestis. Jei kada ten vyksite, prie kontrolės ir praleidimo punkto jus pasitiks šaulys ir maloniai paprašys reikiamų dokumentų. Šis objektas – bene ilgiausiai saugomas šaulių. Kai kurie ten tarnaujantys šauliai savo „karjerą“ skaičiuoja dešimtėmis

Ar sniegas, ar lietus – šauliai nuolat patruliuoja

Prieš išvykstant į tarnybos vietą būtina pasirašyti reikiamuose žurnaluose

metų ir ten dirbančius karius pažįsta asmeniškai.

Šaulių saugoma teritorija itin didelė, tad patruliuojama pagal suderintus planus. Aplinkui stovi daugiabučiai, todėl tarnybos metu yra pasitaikę įvairių nutikimų. Dažniausiai – alkoholio padauginę ir nebesiorientuojantys asmenys, kurie perlipa per tvorą ir eina per saugomą teritoriją jiems vieniems žinomų tikslų vedini. Ten tarnaujančių šaulių teigimu, tarnybą vykdyti padeda ir „Objekto Nr. 1“ senbuvis šunėkas Blusius, kuris aploja ne tik teritorijon užklystančias kates ir net stirnas, bet ir visus nepageidaujamus „svečius“. Norite tikėti, norite – ne, tačiau šis šuo puikiai supranta uniformos svarbą ir loja tik ant neuniformuotų asmenų.

Visokie „Objektai Nr. 2“

Vasarai baigiantis Lietuvos šaulių sąjungos saugomų objektų sąrašą papildė dar keli Krašto apsaugos sistemos priklausantys objektai. Turbūt nereikia aiškinti, kad šiuose objektuose tarnaujantys šauliai turi atitikti visus tokiai tarnybai keliamus specialius reikalavimus.

Šiaulių apskrities gen. Povilo Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vado Sauliaus Burškio teigimu, visi šauliai turi atitinkamą Lietuvos tarnybų išduotus leidimus, susijusius su tam tikru slaptumo lygiu, yra neprikaištingos reputacijos ir šiaip yra patikimi vyrai. „Perimant objektus buvo nedidelių problemų, tačiau jas sėkmingai bendromis jėgomis išsprendėme. Esame visiškai aprūpinti reikiamomis spec. priemo-

nėmis, tarnaujame patikimai“, – pasakojo S. Burškys.

Jo teigimu, objektuose tarnaujantys šauliai nuolat vykdo pratybas, o svarbaus padalinio vadai kartais nuo karto savaip patikrina šaulių budrumą. „Vadovaujamės paprasta taisykle: pas mus tarnauja tik tie, kuriems šis darbas patinka“, – apie tarnybos ypatumus pasakojo S. Burškys.

Dar vienas šaulių saugomas objektas yra Klaipėdos pašonėje. Ten taip pat saugumu rūpinasi mūsiškiai. Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iosios rinktinės vadas Arvydas Daukantas pasakojo, kad objekto perėmimas vyko sklandžiai ir iki šiol jokių pažeidimų nebuvo. „Objektą saugome budriai, pablogėjus matomumo sąlygoms patruliuojame dažniau. Tarnybą vykdomė kartu su kariais, tad tarsi vienas kitą dubliuojame, o saugumas nuo to tik dar labiau padidėja“, – pasakojo A. Daukantas. Klaipėdiškių šaulių vado pavaduotojas Gintautas Drabulis juokaudamas tvirtino, kad saugomo objekto teritorija tikrai vaizdinga. „Teritorijoje gyvena kelios stirnaitės, matome zuikių ir lapių, tad tarnyba nenuobodi“, – sakė G. Drabulis.

„Objektas Nr. 3“, arba vieta, kur kvepia paraku

Tai dar vienas LŠS saugomas objektas, kur šauliai vadinti senbuviais. Šauliai ten „atsirado“ nuo pat pirmųjų „Objekto Nr. 3“ statybos dienų. Kaip pasakojo nuo pirmos dienos ten tarnaujantis šaulys Saulius Slavinskas, šauliai čia atėjo, kai pelkynuose būsimų pastatų vietoje stovėjo pirmasis traktorius. „Mūsų užduotys yra labai įvairialypės: nuo darbuotojų, einančių pro kontrolės punktą, patikros iki monitorių, įvairių signalizacijos sistemų stebėsenos ir patruliavimo“, – pasakojo šaulys. Jo teigimu, tarnyba šitoje vietoje reikalauja nemenko išmanymo ir noro mokytis bei didelės atsakomybės, nes ant šaulių pečių gula tikrai svarbios saugumo užtikrinimo užduotys išskirtiniame valstybės objekte.

Bene geriausias ši teiginį iliustruojantis pašnekovo papasakotas pavyzdys yra susijęs su vieno iš objekte dirbančių asmenų bandymu išsinešti tai, kas privalo likti jo darbo vietoje. „Nepatikėsite, bet draudžiamą daiktą buvo bandoma nešti burnoje, tačiau dėl šaulių budrumo šis nusizengimas buvo pastebėtas ir imtasi visų reikiamų priemonių“, – sakė S. Slavinskas.

Valdas Kilpys

Tiesiog ankstyvo ryto instruktažas

Autoriaus nuotraukos

Klaipėdiškiai šauliai mokosi naudoti specialiąsias priemones

Kuopos archyvo nuotr.

Naktis ir pusnys tikro šaulio nebaugina

Tik išvarėme žiemą, o ji po savaitės sugrįžo su sniegais ir pusnimis. Tačiau žvarbus vėjas neišgąsdino Anykščių S. Dariaus ir S. Girėno šaulių 1-osios kuopos šaulių: jie kartu su Vyčio apygardos 505-osios kuopos kariais savanoriais suorganizavo žygį ir praleido naktį Kurklių Stepono Kairio pagrindinėje mokykloje.

Jaunieji šauliai dalyvavo taktiniame žygyje, kuriame kartojosi nebylaus valdymo signalų, judėjimo būdų. Kpt. E. Žvirblis jauniems šauliams pasakojo, kaip atsitraukti patekus į priešų pasalą. Keliaudami Anykščių šilelio miškais jaunuoliai nusifotografavo prie Puntuko akmens ir snieguotais miško keliais pasiekė tikslą – mokyklą, kur jų laukė mokiniai ir ilgas vakaras bei įvairūs sportiniai žaidimai.

Kariai savanoriai mokinius mokė, o jauniems šauliams priminė taiklaus šaudymo principus, aiškino, kaip uždegti laužą be degtukų, pasakojo apie išgyvenimo lauko sąlygomis ypatumus. Vėliau sporto salėje prasidėjo krepšinio varžybos tarp karių ir šaulių komandų. Daugiausia emocijų sukėlė kvadrato varžybos, kurios buvo žaidžiamos neįprastais šiam žaidimui kamuoliais. Vakarą baigė lyderio savybes ugdančiais bei komandinio darbo reikalaujančiais žaidimais, kur šauliai ir mokiniai noriai varžėsi tarpusavyje. Pabudę anksti ryte ir pasimankštinę šauliai iškeliavo atgal į Anykščius.

Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės Anykščių S. Dariaus ir S. Girėno šaulių 1-osios kuopos informacija

Per žiemos atostogas šauliai kibo į mokslus

Per atostogas dažnas moksleivis velkasi šaulišką uniformą ir pajuda karinių dalinių link. Tas pats nutinka ir šauliškumo nestokojantiems mokytojams – jaunųjų šaulių būrelių vadovams. Ne išimtis ir šios žiemos atostogos – sausio 2–5 dienomis Div. gen. Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykloje, Kaune, vyko jaunųjų šaulių rengimo II pakopos kursai jaunųjų šaulių būrelių vadovams (mokytojams) ir III pakopos kursai jauniems šauliams.

Mokytojus radome besiilsinčius iš karto po baigiamojo testo. „Nebuvo lengva“, – tarstelėjo vienas iš kažkur skubančių mokytojų. Kybartų „Saulės“ progimnazijoje antrus metus jaunųjų šaulių būreliui vadovaujantis mokytojas šaulys Kostas Keženis į kursus atvyko su pasieniečio antsiuvais. „Esu dirbęs šioje struktūroje, tad, kol negaunu šaulio antsiuvų, nešioju šituos“, – sakė šaulys. Jo teigimu, šie kursai naudingiausi tiems, kurie nėra ragavę „kariškos duonos“. „Man asmeniškai ypatingų naujovių instruktoriai nepapasakojo. Susipažinome su taktikos, maskavimo, minų atpažinimo ir, be abejo, rikiuotės dalykais. Pastarieji užsiėmimai ypač aktualūs“, – sakė K. Keženis. Kursantas tokio pobūdžio kursuose jau antrą kartą, todėl turi ką palyginti.

Šaulys Ernestas Burčas iš Tauragės apskrities LDK

Garbė ir pareiga

Būti šauliu yra didelė garbė, atsakomybė ir pareiga, nes reikia puoselėti tautiškumą, pilietiškumą, patriotiškumą, t. y. dirbti Tėvynei, kurti gražesnę jos ateitį. Nors tai kiekvieno žmogaus pareiga, bet mes, šauliai, privalome rodyti pavyzdį. Kad ir kur būtume, šventėje, darbe ar kelionėje, visur turime prisiminti, kad esame šauliai: jei kas blogai elgiasi, privalome sudrausminti, padėti patekusiui į bėdą, pagirti tuos, kurie gerai elgiasi. Taip stengiamės elgtis.

Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Laukuvos 2-ojo atskirojo būrio pastebėjo, kad esama tam tikrų programos nesuderinamumų. „Labai norisi pašaudyti koviniu ginklu, bet šiuose kursuose šaudysime tik pneumatiniu, nors anąsyk kelis kartus galėjome iššauti ir iš kovinio automatinio šautuvo“, – pasakojo E. Burčas. Jo teigimu, svarbiausia yra suderinamumas ir nuoseklumas tarp mokytojų jaunųjų šaulių būrelių vadovų ir jaunųjų šaulių pakopų rengimo programų. „Kad ir kaip būtų, bet tokie kursai yra labai naudingi. Tarkime, šį kartą susipažinome su civilinės saugos ypatumais, pirmąsyk pamačiau modernias dujokaukes, apsaugos priemones biologinės, cheminės atakos atveju“, – sakė E. Burčas. K. Keženis ir E. Burčas sutarė, kad jaunieji šauliai kursuose nuo pradžių galėtų gauti daugiau „muštro“. Šaulių teigimu, dažnai pradžioje atėjusieji į šaulių būrelį neturi nė menkiausio supratimo apie žygiavimą, kariško bendravimo ypatumus, pagarbą vyresniajam, todėl kursų pradžioje sustiprinti rikiuotės užsiėmimai būtų naudingi.

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vado pavaduotoja Renata Kalinauskaitė ne tik mokėsi kartu su mokytojais, bet ir ėjo jaunųjų šaulių kursų vadovės pareigas. Jos teigimu, „šauliukai“ turi neblogą motyvaciją, yra imlūs naujoms žinioms. „Šiuose kursuose mokėsi 22 jaunieji šauliai. Daugiausia jų buvo iš Marijampolės ir Vilniaus. Labai noriu padėkoti studentų šaulių korporacijos „Saja“ merginoms Sigitai ir Gretai, kurios atvyko ir puikiai pabendravo su jaunaisiais šauliais, pravedė „protmūšį“, – pasakojo R. Kalinauskaitė.

Jaunieji šauliai taip pat noriai dalijosi išpūdžiais:

Silvija Pečiulytė iš Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės 6-osios kuopos teigė: „Mokymai po Naujųjų atrodė beprotiška mintis, tačiau atostogos buvo papildytos išpūdžiais ir naujomis žiniomis. Nieko blogo negaliu pasakyti, nes jei ir buvo akimirky, kai nepatiko vadų sprendimai, – patys buvome kalti. Labai nudžiugi-

no instruktoriai, nauji žmonės... Instruktoriai sugebėjo visą informaciją pateikti paprastai, suprantamai. Paskaitos išsunkdavo jėgas, bet laiku ir vietoje „suskeltas“ juokelis išjudindavo iš snaudulio. Mokėmės metodikos, kaip vadovauti būriui. To prireiks ir civiliam gyvenime. Neslėpsiu, noriu savo gyvenimą sieti su karyba, o tai – ne tik mokymasis šaudyti ar bėgioti su kompasu ir kuprine, bet ir kiekvieno iš mūsų gerbimas. Sakoma, kad būrys turi būti kaip kumštis. Tam reikia vienas kito supratimo ir darbo kartu. To mus ir mokė. Esu įsitikinusi, kad atostogų veltui nepraleidau!“

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės šaulių kuopos jaunoji šaulė Monika Kančauskaitė prisipažino: „Trečiosios pakopos kursai man atrodo lengvoki. Norėjosi daugiau taktikos, judesio, fizinių pratimų. Išmokau kažko naujo, bet dalis temų kartojosi, buvo jau seniau girdėtos. III pakopa, kaip mums sakė, yra skirta ugdyti vadus, todėl, manau, lyderio ugdymo ir pratybų vedimo paskaitos buvo labai naudingos ir reikalingos. Daug naujo sužinojau ir per topografijos paskaitas. Norėjosi, kad kursas būtų ilgesnis, tuomet visas paskaitas būtų galima „praėti“ ne tik teoriškai, bet ir praktiškai.“

Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės jaunasis šaulys Deividas Brazauskas sakė: „Man čia tikrai patiko. Viskas buvo laiku ir savo vietoje. Instruktoriai labai šaunūs, viską gerai paaiškino. Čia igijau patirties ne tik kaip šaulys, bet ir kaip paprastas žmogus. Čia pabuvęs supratau, kad ne apranga ir draugų kiekis mane daro šauliu, o tai, kas yra mano viduje. Vienintelis trūkumas toks, kad pabūti čia turėjome labai mažai laiko.“

Valdas Kilpys,
Renata Kalinauskaitė,
Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo
šaulių 10-osios rinktinės vado pavaduotoja

Pasitikdami sausio 13-ąją keli Zapyškio būrio šauliai nutarėm aplankyti „Tauro“ apygardos „Žalgirio“ rinktinės partizanų slėptuves (bunkerius), prie jų pastatytus paminklus, atminimo kryžius. Žygi pradėjome prie Altoniškių miško, kur žuvo Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos štabo viršininko dim. mjr. Vytauto Balsio tėvas Zigmas, desantininkas Totaraitis ir kiti kovotojai už laisvę. Lekėčių Rūdšilio miške žvakeles užžiebėme desantininko Juliaus Būtėno ir „Žalgirio“ rinktinės „Beržo“ būrio vado Petro Jurkšaičio žūties vietoje. Apsilankėme ir Vidušilio miške, kur žuvo Budrys Vitas-Vilkas, Urbaitis Vaclovas-Vingėla ir kt., taip pat Zanavykioj, Valkų kalvose, didžiausioje mūsų vietoje, kur galvas padėjo dvidešimt keturi narsūs vyrai. Nors ir tolokai, bet nuvykom ir į „Tauro“ apygardos vado Aleksandro Grybino-Fausto žūties vietą ir slėptuvę miške prie Sunkarių kaimo. Visur uždegėme žvakeles, nuėmėm užkritusias nuo vėtros šakas ir tylos minute pagerbėme mūsų didvyrius.

Nevalia pamiršti garbingų Lietuvos partizanų, kurie pa-

aukojo gyvybes už Tėvynės, t. y. už mūsų visų, laisvę. Jei ne ilga, žiauri 10 metų trukusi partizaninė kova prieš komunistinę priespaudą, kažin ar minėtume ir sausio 13-ąją.

Zenonas Rakauskas
Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių
2-osios rinktinės šaulys, Laisvės kovų dalyvis

Prie legendinio partizano Juozo Armonaičio kapo

Šauliai šaškių turnyre pasirodė puikiai

Sausio 13 d. į Trakų rajono kultūros rūmų salę rinkosi šaškių sporto atstovai iš 10 miestų ir rajonų: Trakų, Vilniaus, Kauno, Alytaus, Marijampolės, Kaišiadorių, Prienų, Elektrėnų, Kalvarijos, Ukmergės. Susirinko jauni, vyresni ir pagyvenę vyrai bei moterys. Tikslas – VII Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų partijos Trakų skyriaus ir Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos organizuotas šaškių turnyras, skirtas Sausio 13-osios aukoms atminti.

Turnyre dalyvavo 54 dalyviai, kurie turėjo sužaisti po 9 partijas. Kiekvienai partijai apgalvoti ėjimus buvo skirta po 13 minučių. Iki paskutinės partijos vyko atkakli kova. Ir tik jau pasibaigus paaiškėjo šio turnyro nugalėtojai ir prizininkai.

Jaunučių I v. laimėtoju paskelbtas Augustinas Labutis iš Marijampolės, II v. – Lukas Jankeliūnas iš Kalvarijos, III v. – Tomas Martinaitis iš Marijampolės. Tarp jaunių stipriausias buvo Dariusz Klusovski iš Vilniaus, antras –

Rokas Jasiulevičius iš Kalvarijos, trečias – Almantas Kederys iš Marijampolės. Moterų varžybose pirmąja tapo Marija Butkuvienė iš Ukmergės, 2-ąja – Monika Bačkieriūtė iš Marijampolės, trečiaja – Melanija Juškienė iš Ukmergės. Pagrindiniame turnyre nugalėjo šaškių sporto meistras, daugkartinis Lietuvos čempionas vilnietis Vaidas Puočiauskas, surinkęs 8,5 taškų iš 9 galimų, antrasis – tarptautinis didmeistris Aleksej Domčev iš Vilniaus (8 taškai), trečias liko Aleksas Kupčiūnas iš Kaišiadorių (6,5 taško). Nugalėtojai ir prizininkai buvo apdovanoti taurėmis, medaliais, diplomais. Atminimo dovanėlės įteiktos ir vyriausiam šio turnyro dalyviui – elektrėniečiui Bronislovui Taruliui ir jauniausiai turnyro dalyvei – dešimtmetei marijampolietei Monikai Bačkieriūtei. Lentvarietis Audrius Jakubauskas apdovanotas LR Vyriausybės atstovo šaulio Audriaus Skaisčio įsteigtu prizų už geriausią Trakų rajono sportininkų rezultata.

Šiomet turnyro rengėjai pateikė dalyviams staigmeną. Kol šaškininkai susikaupę kovojo, už lango puškavo šauliška lauko virtuvėlė, kur darbavosi Milė Blaževičienė su jaunaisiais šauliais. Varžybų pertraukos metu ji pakvietė visus į kiemą ir pavaišino gardžia grikių koše ir kvapnia arbata.

Džiugu, kad ši graži iniciatyva tęsiasi jau septynerius metus, kad kasmet susirenka didelis būrys žmonių, norinčių pagerbti kovos už Lietuvos laisvę aukas bei auklėjančių jaunimą patriotine dvasia. Organizatoriai pasižada ir ateityje minėti Lietuvai svarbias datas, puoselėti istorinę atmintį.

Kęstutis Blaževičius

Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios šaulių kuopos Bijūnų būrio vadas, varžybų vyr. teisėjas

G. Jankaus archyvo nuotr.

Nauja knyga

Rašytojo, pirmojo atkurtosios Šaulių sąjungos vado Gedimino Jankaus naujausioji knyga-drama „Kybartų aktai“ buvo pristatyta sausakimšoje Istorinėje prezidentūroje Kaune. Septynių dešimčių metų įvykiai, apie kuriuos kalbama knygoje, pasirodo, įdomūs ne vien tik istorikams, bet ir įvairių profesijų žmonėms. Moksleiviams taip pat.

G. Jankus dramoje kalba apie skaudžius Lietuvai 1940 metų birželio 15-osios įvykius, remdamasis A. Smetonos Kybartų aktais, parašytais Berne, Šveicarijoje, gilinasi į paskutiniojo Lietuvos prezidento Antano Smetonos po-

ziciją grėsmės valstybei akivaizdoje (prezidentas siūlė ginklu priešintis sovietinei kariuomenei, tačiau Vyriausybė šį siūlymą atmetė).

Dramoje veikia du personažai – prezidentas Antanas Smetona ir buvęs jo bendražygis, vėliau pašalintas iš valdžios, persekiotas ir ištremtas į užsienį oponentas bei varžovas, pirmasis Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Augustinas Voldemaras, kuris prasidėjus sovietinei okupacijai bandė sugrįžti į tėvynę, tačiau sovietų agentų buvo suimtas. Buvusių bendražygių, vėliau nesutaikomų priešų, galimas susitikimas ir aprašomas knygoje.

„Norėjau, kad dramoje Lietuva iškiltų kaip kurianti, tikinti ateitimi, o ne besišaipanti ir besityčiojanti žmonių bendruomenė – scenos veikalas turi dorinti tautą. Esu tikras – mes nesidžiaugsime dabartimi, jei neišmoksime gerbti praeities“, – susitikime kalbėjo G. Jankus.

Rašytojas knygos sutiktuvėse taip pat prakalbo apie galimą Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos palaikų sugrąžinimą į Tėvynę, juolab kad 2014 metais sukanka trys neeilinės datos: 140 metų nuo A. Smetonos gimimo, 95-eri, kai buvo išrinktas pirmuoju nepriklausomos Lietuvos prezidentu, ir 70 metų nuo tragiškos jo žūties.

„Trimito“ informacija

Jaunieji šauliai „matuojasi“ pasieniečių veiklą

2012-ųjų vasarį Kudirkos Naumiesčio V. Kudirkos gimnazijoje buvo pasirašyta trišalė Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) Pagėgių rinktinės Kudirkos Naumiesčio užkardos, Kudirkos Naumiesčio Vinco Kudirkos gimnazijos ir Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės Kudirkos Naumiesčio 10-osios kuopos bendradarbiavimo sutartis. Ji atvėrė kelią gražiam ir prasmingam bendradarbiavimui.

Taigi jau 2012-ųjų kovą Kudirkos Naumiesčio užkardoje buvo įkurtas „Jaunojo pasieniečio“ būrelis, kurio veikloje dalyvauja nemažai V. Kudirkos gimnazijos moksleivių. Dauguma jų yra jaunieji šauliai. Mokykla remia „Jaunojo pasieniečio“ būrelio veiklą: ekskursijoms į kitus VSAT padalinius dažnai duoda mokyklinį autobusiuką, neatsisako padėti, kuomet būrelio užsiėmimams reikia mokyklos sporto salės. O Kudirkos Naumiesčio užkarda mielai priima moksleivių ekskursijas, pareigūnai patys vyksta į gimnaziją, kur moksleiviams pasakoja apie pasieniečių darbą, skatina baigus mokyklą rink-

tis įdomią ir reikalingą profesiją. Kudirkos Naumiesčio 10-osios šaulių kuopos vadas A. Varankovas irgi neatsisako pagelbėti vedant užsiėmimus, kadangi pats yra buvęs pasieniecis, pamainos vadas tuometinėje Šakių užkardoje. Vado pavaduotojas Pagėgių rinktinės sargybų skyriaus vyresnysis pasieniecis Vygintas Kuras vadovauja „Jaunojo pasieniečio“ būreliui ir aktyviai dalyvauja mokant jaunuosius šaulius.

Atsiranda ir kitų talkininkų. Padedant gimnazijos informatikos mokytojui R. Abromui įkurta Kudirkos Naumiesčio užkardos „Jaunojo pasieniečio“ būrelio svetainė, kurioje galima rasti informacijos apie būrelio veiklą, nuostatus, aiškinama, kaip tapti būrelio nariu. Smagu, kad apie būrelio veiklą dabar gali sužinoti ir tie moksleiviai, kurie apie ją girdėjo tik iš vyresniųjų pasakojimo, taip pat moksleivių tėvai, kuriems rūpi moksleivių užklausinė veikla.

Artėjant Kudirkos Naumiesčio užkardos „Jaunojo pasieniečio“ būrelio pirmajam gimtadieniui, kviečiame visus, kurie domisi pasieniečio profesija, jungtis prie mūsų. „Jaunojo pasieniečio“ būrelio tikslas – plėtoti ir populiarinti pasieniečio profesiją tarp moksleivių, ugdyti jaunąją kartą, skleisti gerą patirtį populiarinant pasieniečio profesiją kituose VSAT ir Šaulių sąjungos padaliniuose, bendrojo lavinimo mokymo įstaigose, plėtoti moksleivių saviraišką, kūrybiškumą ir jų užimtumą.

Vygintas Kuras
Marijampolės apskr. šaulių 4-osiosios rinktinės
Kudirkos Naumiesčio 10-osios kuopos vado pavaduotojas,
būrelio „Jaunasis pasieniecis“ vadovas

Išsamesnė informacija apie Pagėgių rinktinės Kudirkos Naumiesčio užkardos „Jaunojo pasieniečio“ būrelio veiklą – www.vkudirkosgimnazija.lt

2012 m. kovo 14 d. Pagėgių rinktinės Kudirkos Naumiesčio pasienio užkardoje iškilmingai pažymėta čia įkurto „Jaunojo pasieniečio“ būrelio veiklos pradžia

Autoriaus nuotr.

Autorės nuotr.

Ugniagesio profesija jauniems šauliams patraukli

Židikų Marijos Pečkauskaitės vidurinės mokyklos 11–12 klasių jaunieji šauliai dalyvavo susitikime su ugniagesiu, Mažeikių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos komandos viršininko pavaduotoju Pauliumi Miliu, kuris mokiniam pristatė ugniagesio darbą, karjeros galimybes ir profesines perspektyvas.

Svečias papasakojo apie ugniagesių gelbėtojų darbo specifiką: gaisrų gesinimą įvairiuose objektuose (pastatuose, miškuose, lėktuvuose, laivuose ir kt.), likviduojamas avarijas, cheminius incidentus ir jų padarinius, žmonių, jų turto gelbėjimą, kilus gaisrui, įvairių avarijų atvejais, pagalbą per stichines nelaimes ar buityje. P. Milis akcentavo, kad ugniagesio gelbėtojo profesija yra susijusi su rizika ir pavojumi gyvybei, jam būtinas geras fizinis pasirengimas, išvermė, greita reakcija, mokėjimas dirbti komandoje, naudotis šiuolaikiška įranga. Šio darbo negalėtų dirbti bijantys aukščio, turintys žymių regos, klausos, judėjimo aparato sutrikimų, alergiški kai kurioms cheminėms medžiagoms asmenys.

Vaikinams buvo įdomu sužinoti, kaip tampama ugniagesiu gelbėtoju, kaip pasirengiama šiai profesijai ir kokios karjeros perspektyvos. Svečias išsamiai atsakė į visus klausimus.

Kad šauliai domisi ugniagesio profesija, nereikia stebėtis, nes tai „paveldėta“ iš tarpukario laikų: tada visoje šalyje buvo suformuotos aktyviai veikusios šaulių būrių ugniagesių komandos. Beje, teisinis pagrindas vėl atsirasti savanoriams ugniagesiams turėtų būti padėtas šiomet.

Nijolė Mažeikaitė

Socialinė pedagogė, karjeros koordinatore

Širvintų „Atžalyno“ progimnazijoje lankėsi LR krašto apsaugos ministras J. Olekas

„Krašto naujienų“ archyvo nuotr.

Laukuvos jaunųjų šaulių naktis mokykloje

Jau antrus metus iš eilės Laukuvos gimnazijoje vyko renginys „Jaunųjų šaulių naktis mokykloje“, organizuotas Tauragės apskr. LDK Kęstučio 7-osios šaulių rinktinės Laukuvos šaulių 2-ojo būrio vado Ernesto Burčo iniciatyva. Renginys prasidėjo vasario 15 d. 21 val., o baigėsi vasario 16 d. 8 val. Renginyje dalyvavo Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) Žemaičių apygardos 3-iosios rinktinės 308-osios pėstininkų kuopos kariai ir jų vadas vyr. lt. Kęstutis Dembinskas.

Kariai savanoriai pirmiausia parodė ir papasakojo apie pėstininkų ir sunkiosios ginkluotės ginklus, nes buvo atsisvežę pistoletų, automatinių ginklų, kulkosvaidį, granatsvaidį, netgi minosvaidį. Šiuos ginklus ne tik galėjome palaikyti rankose, bet ir pabandyti išardyti, vėl surinkti. Po to kariai pravedė praktinius užsiėmimus. Vėliau jėgas išbandėme krepšinio 5X5 ir tinklinio 6X6 varžybose. Ir

Širvintų „Atžalyno“ progimnazijoje, kuri nuolat gar-
sina Širvintų sporto laimėjimais, lankėsi LR krašto
apsaugos ministras Juozas Olekas.

Tik įžengęs į mokyklos įstaigos vestibulį svečias at-
kreipė dėmesį į mokyklos standus bei juose esančią me-
džiagą apie jaunųjų šaulių veiklą. Kadangi čia dirbantis
mokytojas Leonas Vaicekuskas yra Vilniaus apskrities
Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų
10-osios kuopos vadas, mokykloje mokosi daug jaunų-
jų šaulių. Stenduose gausu informacijos: gražiai pateik-
ta medžiaga apie respublikines šaulių varžybas, kuopos
šaulius, iškovojučius pirmąją vietą Baltijos karių žaidy-
nėse, ir ką tik įrengtas naujutėlis standas apie dalyvavimą
XXII tarptautiniame pagarbos bėgime „Gyvybės ir mir-
ties keliu“. Ministras taip pat apžiūrėjo sportinių laimėji-
mų standus, kuriuose puikuojasi įvairūs apdovanojimai
ir net trys vardinės Prezidento taurės už pirmąsias vietas
respublikiniame konkurse „Aplinka ir sportas“. Šios tau-
rės iškovotos padedant jaunesiems šauliams.

Direktorės kabinete buvo pratęsta diskusija apie Šir-
vintų 10-osios kuopos šaulių veiklą, bendradarbiavimą
su mokyklos vadovybe ir kitomis rajono organizacio-
mis. Buvo įvardyta, kad jaunesiems šauliams trūksta
uniformų, nors šauliai dalyvauja atmintinių datų – Sausio
13-osios, Vasario 16-osios, Kovo 11-osios dienų – mi-
nėjimuose, pagerbia kovotojų už Lietuvos laisvę kapus,

padeda gėlių, uždega žvakutes prie paminklų, dalyvauja
iškilmingose mišiose bažnyčioje, kur prie altoriaus iškil-
mingai laiko vėliavas, t. y. reprezentuoja ne tik šaulių, bet
ir Širvintų miesto ir rajono vardą, yra įvaizdžio dalis. Iš-
sakyta, kad koviniam ir taktiniam šaulių rengimui trūksta
inventoriaus ir amunicijos.

Širvintų 10-osios kuopos vadas Leonas Vaicekuskas
džiaugėsi, kad randa neabejingų jo veiklai žmonių: „At-
žalyno“ progimnazijos ir Lauryno Stuokos-Gucevičiaus
gimnazijos vadovai duoda transportą vykti į varžybas,
įvairius renginius ir iškilmes Vilniuje bei kituose mies-
tuose. Kuopos vadas dėkingas ir jaunųjų šaulių tėvams,
šauliui J. Kadžiui, kurie savo asmeniniu transportu veža
jaunuosius šaulius į stovyklas ir kitas išvykas.

Vizito metu ministras pageidavo, kad mokyklų bend-
ruomenės kuo daugiau mokinių įtrauktų į turiningą veik-
lą, skirtą dėmesio prevenciniam darbui, o ypač mokinių
tautiškumui, patriotiškumui ugdyti, nes tik užsiėmę ir
turintys tikslą vaikai augs pasitikintys savimi, atsakingi,
aktyvūs ir mylintys savo šalį žmonės.

Išgirdęs apie problemas, ministras konstatavo, kad
šiais metais bus skirta daugiau lėšų mobiliosioms vasaros
stovykloms, kur jaunesni šauliai tobulėja fiziškai, pratinasi
prie sunkumų, mokosi karo meno.

Parengta pagal „Krašto naujienas“

krepšinio, ir tinklinio varžybas laimėjome tik po atkaklios
kovos. Atsisveikindamas vyr. ltn. K. Dembinskas palin-
kėjo geros nakties ir paragino šaulius, sulaukusius 18-os
metų, stoti į KASP.

Išvykus kariams buvome suskirstyti į skyrius, ir būrelio
vadovas pravedė taktikos užsiėmimą – stebėjimą. Buvo
įdomu, kadangi tamsoje turėjome rasti paslėptus daik-
tus naudodamiesi prožektoriais. Gimnazijos šaudykloje
vyko šaudymo užsiėmimai. Ne pirmus metus pastebėta
tendencija, kad būrelyje taikliau šaudo merginos, pasi-
virtino ir ši kartą.

Skyrių vadai, t. y. jaunuoliai, baigę jaunųjų šaulių II pa-
kopos kursą, pravedė užsiėmimą „Negarsinio valdymo
signalų perdavimas ir veikimas pagal juos“. Tada ėjome į
mokytojų kambarį valgyti naktipiečių. Keista valgyti 4 val.
ryto, bet buvome išalkę, todėl apie laiką negalvojome. Pa-
sistiprinus būrelio vadovas pravedė praktinį užsiėmimą –
mokėmės mazgų rišimo būdų: surišti gerąjį, audėjo (šoto),
„avies ausų“ mazgus, gelbėjimosi (polerio) kilpą. Manau,
kad tai labai geras užsiėmimas: išmokus teisingai rišti įvai-
rius mazgus žinias galima panaudoti ir buityje. Tačiau tik iš
pažiūros atrodo, kad teisingai surišti mazgą yra lengva.

Paskutinės valandos buvo skirtos karinės tematikos fil-
mams. Dauguma jaunųjų šaulių pasirinko būtent tai vietoje
saldaus miego po jėgų ir ištvermės reikalavusių užduočių.

Galime pasidžiaugti tokiais renginiais, vykstančiais mū-

sų gimnazijoje: jie įtraukia jaunimą ir skatina turiningai
leisti laisvalaikį. Džiaugiamės, kad renginys gimnazijoje yra
tapęs tradicija. Taip pat norime padėkoti KASP Žemaičių
apygardos 3-iosios rinktinės 308-osios pėstininkų kuopos
kariams ir jų vadui vyr. ltn. K. Dembinskui už pagalbą ir
bendradarbiavimą organizuojant įvairius renginius.

Evelina Zibartaitė

Tauragės apskr. LDK Kęstučio 7-osios
šaulių rinktinės Laukuvos šaulių 2-ojo būrio jaunoji šaulė

Ginklus ne tik galėjome palaikyti rankose, bet
ir pabandyti išardyti, vėl surinkti.

Būrio archyvo nuotr.

Šventę pasitikome salvėmis ir dainomis

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus kuopos Paberžės būrio šauliai ir patriotiškai nusiteikusi Vilniaus rajono Paberžės „Verdenės“ vidurinės mokyklos bendruomenė Vasario 16-osios išvakarėse iškilmingai paminėjo Lietuvos valstybės atkūrimo dieną.

Mokiniai ir mokytojai šventę pradėjo pamaldomis Paberžės Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje. Nuoširdžiai paprašę Dievo palaimos savo šaliai ir mokyklai, padėkoję už laisvės metus, visi sugrįžo į mokyklą. Stadione pasitiko mokyklos svečiai – Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) Didžiosios Kovos apygardos 8-osios rinktinės 805-osios kuopos kariai, kurie, šaudami salves, atidavė pagarbą Lietuvos valstybei, jos nepriklausomybei ir mokyklai... Smaugu, kad du jos kariai – buvę mūsų mokyklos mokiniai.

Po to vyko renginio meninė dalis. Visiems susirinkus salėje ir sugiedojus Lietuvos himną, mokyklos direktorė Vanda Nivinskienė sveikinimo kalboje priminė Vasario 16-osios reikšmę Lietuvos valstybės istorijai ir kiekvienam šalies piliečiui. Patriotinius jausmus žadino lietuvių kalbos mokytojos Kristinos Maliejūtės deklamuojamos eilės ir anglų kalbos mokytojos Marinos Umurzakovos atliekamos dainos.

Vėliau daug smalsuolių sulaukė savanorių surengta ginklų paroda: buvo demonstruojami Lietuvos kariuomenės automatiniai šautuvai, kulkosvaidžiai ir granatsvaidžiai. Jauniesiems šauliams, mokiniams ir mokytojams buvo įdomu apžiūrėti ginklus, juos pakilnoti, nusifotografuoti. Ne vienam jaunuoliui kilo noras tapti kariu. Už karinės atributikos pademonstravimą nuoširdžiai norime padėkoti KASP 805-ajai savanorių kuopai.

Dabar lauksime kitos šventės – Kovo 11-osios, kuomet savo meninius, karinius ir kitus sugebėjimus demonstruos mokiniai.

*Mažvydas Juščius,
jaunasis šaulys
Vytautas Garšva,*

*Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių
10-osios rinktinės Vilniaus kuopos Paberžės būrio vadas*

R. Rybakovos nuotraukos

Daug smalsuolių sulaukė savanorių surengta ginklų paroda

Su radijo laidų vedėja G. Kumpikas

Rinktinės archyvo nuotr.

Niujorke vis dar gyva lietuvybės dvasia

2012-ųjų gruodį, prieš Kalėdas, viešėdamas pas jaunystės draugą, dabar žymų fizioterapeutą S. Tatžą, kompozitorius, atlikėjas, rašytojas, šaulys Alvydas Jegelevičius susitiko su vietos lietuvių bendruomene ir surengė koncertą-susitikimą. A. Jegelevičius skaitė savo poetinius tekstus, o kelias populiarias dainas, kurias lietuviai jau seniai žino ir dainuoja, maestro čia pat parepetavo ir atliko su vietos tautiečiais. Susitikimo įrašą transliavo Niujorko lietuvių radijas, kurio redaktorė bei vedėja – profesorė ir šaulė nuo 1986-ųjų Giedrė Kumpikaitė – garsaus lietuvių lakūno didvyrio duktė, sukūrusi filmą apie tėvo žygdarbį.

Susitikime taip pat dalyvavo Simo Kudirkos vardo būrio šauliai Vida ir Algirdas Jankauskai. Simboliška, kad nuširdžiai pabendravę gražų renginį susirinkusieji užbaigė gerai žinoma šaulių daina „Tekla saulė“. Vėliau visi nufotografavo įspūdingo pano, sukurto lietuviška tematika, fone. Kaip prisipažino maestro: „Nepaisant retėjančių gretų, tautiškumas ir lietuvybė vis dar gyva Niujorko lietuvių širdyse. O pabuvus su Niujorko lietuviais, pamažu užmiršti Ameriką ir jautiesi kaip lietuvis tarp lietuvių savo Lietuvoj. Tada suvoki, kad tikroji tėvynė – tai ne tik geografinis taškas, o kažkas daug daugiau...“

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių rinktinės informacija

Vasario 16-oji – prie valstybingumą liudijančių paminklų

Tęsdami senąsias tradicijas pagerbti kovotojus už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, Rokiškio 9-osios kuopos jaunieji šauliai vyko į Latvijos Respublikos Červonkos kaimą, kur šalia kelio Panevėžys–Daugpilis esančiose senose kapinaitėse palaidotas 31 Lietuvos karys savanoris, žuvęs 1919-aisiais. Jiems pastatytas gražus paminklas, kuriame iškalti labai prasmingi žodžiai: „Keleivi, pasakyk Lietuvai, kad mes žuvome gindami Tėvynę“. Šalia kapinaičių pastatytas aukštas kryžius ir atminimo akmuo su jame iškaltomis pokario metais šiose apylinkėse žuvusių partizanų pavardėmis.

Skambėjo latviškos ir lietuviškos dainos, eilėraščiai, kalbos, padėjome gėlių, uždegėme žvakutes, žuvusiųjų atminimą pagerbėme tylos minute.

Vasario 16-osios minėjimas namuose prasidėjo šv. Mišiomis Rokiškio šv. Mato bažnyčioje, po kurių rinkmės į Nepriklausomybės aikštę prie Laisvės paminklo. Po trumpo minėjimo ėjome į senąsias Rokiškio kapines pagerbti kovotojų už Lietuvos laisvę – žuvusių karių savanorių. Šventė baigėsi, o jaunųjų šaulių laukia naujos užduotys, nauji darbai.

Algis Veikšys

Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės
Rokiškio 9-osios kuopos vadas

Kuopos archyvo nuotr.

Pagerbė tautos praeitį

Jau tradicija, kad Vasario 16-osios išvakarėse antrų gimnazinių klasių mokiniams vedama pilietiškumo ir istorijos pamoka Radviliškio rajono Mėnaičių kaimo Miknių sodyboje prie rekonstruoto bunkerio, kur 1949-aisiais susirinkę iš visos Lietuvos partizanų vadai paskelbė istorinę Laisvės deklaraciją.

Prieš išvykstant aštuntų klasių mokiniai, nužygiavę į miestelio centrą, sugiedojo Lietuvos himną ir vainiku apjuosė Laisvės paminklą. O šeštokai nuskubėjo į naująsias Baisogalos kapines, kur padėjo gėlių ir uždegė žvakeles ant savanorių kapų. Mėnaičiuose pamoką vedė gimnazijos mokytojai, Baisogalos šaulių būrio vadas Rimas Narbutis ir Miknių sodybos šeimininkė, įvykių liudininė Julijona Mikniūtė-Petrėtienė. Ji dalijosi prisiminimais apie partizanų vadų suvažiavimą, pasakojo, kaip per tris dienas buvo iškastas ir įrengtas bunkeris, kaip bunkeryje gyvenantys vadai slapta apsirūpindavo maistu, kaip po namo pamatais buvo surasti istoriniai dokumentai, taip

pat atsakė į mokinių klausimus. Išgirdome apie partizanų košmariškas gyvenimo sąlygas, didvyriškas praeities dienas, svarstėme, ar mes sugebėtume mylėti Tėvynę taip, kaip mylėjo miško broliai. Prie Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio memorialo, sugiedojo himną ir uždegė žvakeles, daugelis susimąstė apie nepaprastą žmogaus ryšį su Tėvyne.

Vasario 16-oji iškilmingai pažymėta Baisogalos miestelyje. Baisogaliečiai ir Baisogalos kuopos šauliai dalyvavo šv. Mišiose už Lietuvos laisvę ir šventinėje ceremonijoje prie nepriklausomybės paminklo. Prasminga ir simboliška, kad vasario 16 d. visuomenės akivaizdoje iškilmingai pasižadėjo jaunieji šauliai. Baisogalos kuopos jaunųjų šaulių gretas papildė 10 gimnazijos mokinių.

Autorės nuotr.

Nuo šiol Gediminas – jaunasis šaulys

Giedrė Nakutienė

Baisogalos gimnazijos mokytoja, šaulė

Rinktinės archyvo nuotr.

Tėvynę mylim

Kai muzikos mokykloje dar skambėjo „Volunge, šauk ažuole“, būrys neabejingų Lietuvos valstybės šventei žmonių išėjo į gyvą istorijos pamoką, t. y. žygi-akciją „Aš myliu Lietuvą“. Tai tradicinis Utenos apskrities šaulių 9-osios rinktinės organizuojamas renginys. Jauni ir vyresni, maži vaikai ir žilagalviai seneliai – žmonės, neabejingi Lietuvos valstybės šventei, rinkosi šalia Šaulių namų, iš kur pajudėjo į žygį po Uteną. Eidami Lukšio, Eimučio, Ladygos gatvėmis žygeiviai sužinojo, kuo šie žmonės nusipelnė Lietuvai, nepriklausomybei, Utenai.

Nepamiršti liko ir senieji partizanų kapeliai senosiose miesto kapinėse, pagerbtas Vytauto apygardos partizanų atminimas Utenio aikštėje. Sustoję į gyvą širdį LIETUVAI, žygi baigėme prie Jono Basanavičiaus paminklo, kur tradiciškai giedojome himną ir LIETUVOS vardą dėliojome iš šviečiančių žvakučių.

Prie gražios akcijos prisidėjo ir policijos komisariato pareigūnai, kurie ne tik užtikrino saugų akcijos dalyvių kelią, bet ir patys dalyvavo žygyje.

Vasario 15 d. Zarasų 7-osios kuopos šauliai buvo pakviesti į Zarasų P. Širvio progimnaziją, kur kalbėjosi su mokiniais apie Vasario 16-ąją, tarpukario metus, Lietuvos kariuomenę ir jos ginkluotę, Lietuvos prezidentus, apie šaulišką veiklą. Mokyklos sporto salėje mokiniams pademonstravo turimus ginklus, supažindino su saugumo reikalavimais, pamokė šaudyti pneumatiniiais ir šratasvydžio šautuvais.

Anykščių šauliai aktyviai dalyvavo renginyje miestelio aikštėje, taip pat pasidžiaugė išvakarėse vykusią šaudymo varžybų rezultatais: Vytautas Zurba mažo kalibro pistoletų rungtyje tapo prizininuku.

Iškilmės Kurklių seniūnijoje prasidėjo šv. Mišiomis, signataro Stepono Kairio pagerbimu jo tėviškėje ir tęsėsi Kurkliuose. Nuo Kurklių Stepono Kairio pagrindinės mokyklos link partizanų amžinojo poilsio vietos naujosiose Kurklių kapinėse per miestelį ėjo 95 vėliavnešių kolona su valstybinėmis vėliavomis, lydima gausaus būrio šaulių, savanorių, medžiotojų, kurkliečių.

Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės informacija

Valstybė: istorinė atmintis, lietuviška tapatybė ar tiesiog žemiškas apsisprendimas BŪTI?

Mokslininkai yra nustatę, kad manipulavimas atmintimi yra nesudėtingas procesas. Jeigu klausimai yra tinkamai suformuluoti ir užduodami „kaip reikia“ – klausiamasis gali „prisiminti“ tai, ko realybėje net nebuvo. Panašiai nutinka su žmonių grupių istorine atmintimi.

Istorinė atmintis?

Kad būtų įtikinamiau, pateiksiu visai nesenų laikų pavyzdį, tiksliau, pavyzdį iš kolektyvinės atminties apie minimus įvykius. Vienas aukštojoje mokykloje dėstantis istorikas (pavardės neminiu sąmoningai, bet ji straipsnio autoriui yra žinoma) yra paskaičiavęs, kad dabar yra beveik 20 asmenų, kurie savo prisiminimuose vienaip ar kitaip teigia, jog laikė vandens žarną, kai „Jedinstvo“ riaušinininkai bandė prasiveržti į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą ir buvo sustabdyti Seimo gynėjų stipria vandens srove prieš daugiau nei dvidešimt metų.

Kokios išvados? Atsakymas paprastas: devyniolika iš „gynėjų“ paprasčiausiai meluoja. Tačiau šis atsakymas nėra visiškai teisingas dėl žmogaus atminties psichologinių savybių. Turbūt kiekvienam yra nutikę, kai nedidelis nukrypimas nuo praeities įvykių, nepalaužiant jį pasakoti aplinkiniams, tampa toks tikras, kad pasakojantysis patiki, jog taip iš tikrųjų buvo. Atsiranda dar viena nauja „teisybė“, dėl kurios jos autorius pasiryžęs gulti po traukinium.

Panašiai nutinka ir su visuomenėje dominuojančiu istoriniu pasakojimu, kuris būna apraizgytas įvairiais instutualizuotais ritualais. Blogiausias dalykas, kuris gali nutikti ir dažnai nutinka kalbant apie Lietuvos istorinę atmintį, yra dviejų skirtingų dalykų supainiojimas. Praeities atsiminimai arba atminties dalykai iš esmės skiriasi nuo valstybės istorijos. Būtent šioje vietoje kyla daugiausia kolizijų ir nesusikalbėjimo.

Vėl pateiksiu pavyzdį. Tarkime, Lietuvos laisvės kovotojų atminties įprasminimas. Istorinės atminties ir istorijos sankirtos pasireiškia nekorektiškais susikirtimais viešojoje erdvėje kiekvieną kartą, kai tik pasirodo koks nors partizanus ginantis tekstas. Komentatoriai tada pradeda pasakoti apie „sušaudytas šeimas“ ir kitas partizanų nuodėmes norėdami abejotiną istorinę atmintį pateikti kaip valstybės istorijos dalį. Tačiau ir neišprususiam piliečiui yra aišku, kad partizanų kova žiūrint valstybiniu (istoriniu?) požiūriu buvo itin pozityvus dalykas. Jei ne jie, dabar Lietuva ir jos gyventojų sudėtis būtų gerokai kitokia. Ir labai didelis klausimas, kokioje sąjungoje būtume...

Taigi skirtumas tarp istorinės atminties (subjektyvūs prisiminimai, istorinės impresijos ir kitoks asmeninėje ir/ar artimųjų atmintyje išlikę pasakojimai) ir valstybės istorijos (dominuojantis ir valstybės aprobuotas praeities traktavimas) yra labai svarbus. Kita vertus, klaida būtų manyti, kad viena paneigia kita ir teisę išlikti turi tik valstybės istorija. Jei taip būtų, tai ir vėl atsidurtume panašioje situacijoje, kuri buvo užėjus sovietams.

Įdomu, kad asmeniniai ir žmonių grupių prisiminimai formuoja ir tapatybę (apie tai išsamiau pakalbėsime kiek vėliau). Tarkime, jei mano giminės žmonės buvo išvežti tremtin, tai asmeninė artimųjų patirtis, pasakojimai iš tremties neabejotinai bus stiprus faktorius apsisprendžiant pasaulėžiūros, ideologijos srityje.

Įdomus Lietuvos istorijos faktas yra tai, kad joje dėl įvairiausių priežasčių randame nemažai „skyllių“. Sunku dabar pasakyti, kokios esminės priežastys lėmė tokį „atsainų“ isto-

rikų požiūrį į valstybės istorijos formavimą/kūrimą, tačiau tikėtina, kad visgi „šuo pakastas“ okupacijų pripažinimo ir įvertinimo reikale. Tarkime, kalbėdami apie Lietuvos istorijos pradžią be didelių skrupulų tik sau (t. y. lietuviams) priskiriame ikimindauginį laikotarpį, kunigaikščio Mindaugo kovas už valstybės kūrimą ir t. t., tačiau XVII–XVIII amžiai yra it kokia kosminė juodoji skylė.

Savaime aišku, tai nereiškia, kad apie tą laikotarpį nėra istorinių žinių – paimkite vieną kitą knygą ir to laikotarpio klodai atsivers. Tačiau aš kalbu apie visai kitus dalykus. Tarkime, kad ir valstybines šventes ir su jomis susijusius ritualus. Arba valstybės vadovų kalbose pasitaikančius „istorinius nukrypimus“, arba moksleivių istorijos vadovėlius. Šiek tiek įdėmiau paanalizavus minėtą laikotarpį galime susidaryti vaizdą, kad visi it susitarę norėtų, jog šis laikotarpis Lietuvos istorijoje apskritai būtų pamirštas, neaptarinėjamas ir netiriamas. Nes tuo metu lietuviai anei žirgus jūrose girdė, anei su lenkais bei sovietais kovojo, anei Baltijos kelyje stovėjo ir dainas dainavo.

Bet Lietuva ir tada BUVO...

Grįžkime nuo ko pradėjome: istorinė atmintis yra neatšiejama nuo mūsų fiziologinių atminties ypatybių. Jeigu norime atrodyti geresni, nei esame iš tiesų, tai be didelių skrupulų užmirštame bent porą amžių. Jeigu trokštame asmeniškai dalyvauti istorijos lūžiniuose įvykiuose, tai visai nesunku įsivaizduoti, kad pats laikei vandens žarną, ir niekas čia tau nepadės. Tai tiesiog mūsų apgavikė atmintis, susitarusi su vaizduote ir skatinama puikybės, kuria istoriją po istorijos, iš kurių siūlų ir audžiamas valstybės istorijos audeklas.

Lietuviška tapatybė

Tapatybės ir istorinės atminties sąsajos yra tiesioginės. Kai kinta viena, pasikeičia ir kita. Ir priešingai. Kita vertus, yra dalykų, kurie sunkiai pasiduoda įvertinami tarsi būtų nekintantis, statinis dalykas. Lietuviška tapatybė – vienas iš tokių. Viena tai reiškė rezistencijos kovų laikotarpiu ir visai ką kita dabar – beišsivažinėjančioje Lietuvoje. Būtent todėl iš karto išpėjame mielus skaitytojus: galbūt jums lietuviška tapatybė yra kas kita ne todėl, kad galvojame skirtingai, o todėl, kad mąstome iš kitokio laiko pozicijų? Beje, Lietuvos šaulių sąjungos atveju ši pastaba yra itin aktuali: dažnai susitikę jaunieji šauliai ir pagyvenę žilagalviai šauliai nesuskalba ne todėl, kad vieni yra dideli patriotai, o kiti – tik šiaip piemenys, o dėl to, kad visi būdami patriotai savo lietuvišką tapatybę traktuoja iš kitokių atskaitos taškų. Tokiu atveju sakoma: „Nors kalbame skirtingai, tačiau galvojame taip pat.“

Pradėkime nuo pavyzdžių. Augesni šauliai prisimena pirmuosius atgautos nepriklausomybės metus. Tada lietuviška tapatybė buvo bandoma statyti ant tarpukariu veikusio pagrindo: mes esame Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės įpėdiniai, didelių teritorijų buvę savininkai, galingų karžygių ainiai ir t. t. Būtent todėl vienas Anapilinis išėjęs valstybės vadovas pasišovė vėl iš naujo pastatyti Valdovų rūmus, nors anei valdovų, anei kunigaikštys-

tės seniai nelikę. Likęs tik noras būti „didžiosios Lietuvos“ pasekėju–valdovu su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis. Susiduriame su situacija, kai prieš 50–60 metų buvęs paveikus tapatybės tipas (partizanai save identifiko būtent kaip lietuvių karžygių pasekėjai, drąsūs vyrai) dabar prarado savo paveikumą.

Kas toliau? Kuria kryptimi juda lietuviškosios tapatybės kūrimo(si) traukinys? Tačiau prieš bandydami atsakyti į šį klausimą pabandykime įdėmiau pažvelgti į tai, kas ją apskritai formuoja.

Pirma, tautinis identitetas priklauso nuo tautos aristokratų–nuomonės formuotojų (labai norėtusi toliau sukti kalbą apie tai, kad šauliai ir yra tautos aristokratai, tačiau tai būtų veikiau įsivaizdavimas, nei realybė). Taigi tapatybės ir lyderių ryšys nediskutuotinas.

Antra, tapatybei labai svarbus „išorės palaikymas“ arba oficialiųjų institucijų parama. Jeigu iš tribūnų nuolat būnima apie kokį nors didvyrį (augesni prisiminkime sovietmetį ir krūtine doto ambrazūrą uždengusį Matrosova), tai galiausiai patikėsime, kad tas didvyris iš tiesų buvo ir kad mes turime žavėtis (tapatintis) su juo. Kuo didesnė oficialiųjų institucijų parama kokiai nors tapatybės idėjai, tuo didesnė tikimybė, kad ta idėja prigis ir taps tautos savastimi. Kita vertus, visur reikalingas talentas, o jo nesant neretai nutinka priešingai: iš piršto laužta mintis, kad ir paremta dideliu pinigų kiekiu, numiršta neužgimusi. Čia bene gražiausias pavyzdys galėtų būti keistoka idėja apie „drąsią Lietuvą“. Nors Vyriausybė skyrė nemenkas lėšas, tačiau nuo pirmųjų jos atsiradimo valandų buvo aišku, kad ši lietuviškosios tapatybės „atmaina“ neturi nė krislelio gyvybės.

Trečia, mada arba komunikacijos priemonės. Šioje vietoje susiduriame su situacija, kurią nusakyti racionaliai vargiai ar įmanoma. Kodėl vienais metais visi nešioja žalius rūbus, o kitais madinga oranžinė spalva? Nežinia... Panašiai nutinka ir su identitetą formuojančiomis idėjomis. Tarkime, idėja apie po Europą siautėjančius lietuvių nusikaltėlius žiniasklaidai yra labai paranki: intriga, įtampa, skandalas. Jau keliolika metų ši idėja yra aktyviai ir, tikėtina, nesąmoningai eksploatuojama. Ir netoli tas laikas, kai lietuviškoji tapatybė bus tolygi „eurorazbainyky“ sampratai. Džiūgauti nėra dėl ko, tačiau gyvenant laisvoje šalyje sunku įsivaizduoti draudimą žiniasklaidai rašyti apie piktavalius užsienyje siautėjančius tautiečius. Nors tai, savaime aišku, nereiškia, kad visi emigravę lietuviai tik ir žiūri ką nugvelbti.

Ketvirta, arba tiesiog pastaba: politikai jau seniai nebėra tautinį identitetą formuojantys visuomenės nariai. Gerai tai ar blogai – kitas klausimas, tačiau demokratijos sąlygomis tapatybės „lipdymo“ darbas labiau priskirtinas šou žvaigždėms, viešiesiems intelektualams, literatams ir kitokiems menininkams. Politikai savo potencialą jau iššvaistė ir vienintelis jų įtakojimo būdas yra valstybinių pinigų skirstymo galimybės vienai ar kitai idėjai suteikiant finansinį palaikymą. Tai nėra mažai, bet tai jokių būdu nėra lemiantis faktorius, nes istoriją formuojančios idėjos gimsta ir pradeda gyvenimą tikrai ne politikų galvose.

Žemiškas apsisprendimas BŪTI?

Šioje vietoje pats laikas iš mokslu persunktų pamąstymų nusileisti ant žemės. Nepaisant visų išvardytų istorinės atminties ar su ja tiesiogiai susijusios lietuviškosios tapatybės peripetijų, egzistuoja nenuginčijamas faktas – Lietuva yra ir, atrodo, dar ilgai bus. Nors žiniasklaida tradiciškai pateikia įvairiausių apokaliptinių prognozių „Lietuva išmirs“ žanre, tačiau faktas yra tai, kad pačiais sunkiausiais valstybei momentais tauta tarsi puola į letargo miegą ir bando

išsaugoti geriausia, ką turi sukaupusi per amžius. Taip jau ne kartą nutiko ir, jei reiks, nutiks dar kartą.

Būtent dėl Lietuvos ateities kiekvieno iš mūsų pareiga yra kurti asmeninę arba bent šeimos ar giminės istoriją, kad vieną gražią dieną (bet mes jos neišvysime, nes tada jau maklinėsime debesų takeliais) ji taptų Lietuvos valstybės istorijos audeklo siūlu.

Valdas Kilpys

Apdovanojimas iš LR Prezidentės rankų

Vasario 22 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė apdovanojo akcijos „Vasario 16-ąją švęsk išradingai“ nugalėtojus. Sumaniausiai paminėjusiesiems Nepriklausomybės dieną LR Prezidentė įteikė šalies trispalvę ir padėkojo visiems aktyviai dalyvavusiesiems.

Anykščių rajono Kurklių Stepono Kairio pagrindinei mokyklai Prezidentė įteikė trispalvę už įgyvendintą idėją visus miestelio namus papuošti valstybinėmis vėliavomis. Smagu pasidžiaugti, kad gražios idėjos pagrindinis iniciatorius – Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos šaulys Norbertas Černiauskas.

Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės informacija

TRIMITAS

LIETUVOS ŠAULIŲ LAIKRAŠTIS

GINA XIV METAI, KAS SAVAITĖ, KETVIRTADENIS KAUNAS, LAISVĖS ALėja 20 KAINA: LIETUVOJE METAMS 8 LITAI, UŽSĖNY – 15 LITAI
Kaunas 1932 metų sausio mėnesio 12 diena Nr. 2

Visiems, pareikšusiems užuojautos dėl mano Motinos mirties, širdingai dėkoju.
Vincas Daudzvardas.

Augustas Oksas.

Kai Klaipėda sukilo...

„Išgi šio laiko neprelaikiu nė vieno kraujo lašo, o viso krašto gyventojai su didžiuliu didžiuliu susišaukimu savanorai. Visame krašte administracija ir policija eina ir toliau savo tiesiogines pareigas. Tik šandien, prisitarus prie Klaipėdos, mes buvome sutikti laistavė ir kulkosvaldių apšaudyti. Šiais šandienais, 1923 m. sausio 11 d. kraipėdės ir prancūzų vadovybė, pradedami įsikišti į miestą. „Mes sukilo“ me tik nepakankamas dirbtinai maveriai, sakoma toliau. „Visa šalis tvarka pasidavė tokiu, kaip li-gi šiolei buvo. Su gerbiama prancūzų kariuomene mes norime nustatyti širdingai susitvėrė. Dėl to prancūzų Ekecelesija, gerbiama pona Oberkomi-saer“, rašė sukilėlių vadovai, „atitruki prancūzų kariuomenei į jos būstinę ir atitruki į ją nuo karo veiks-mo, o politiniai įsikišti savo tiesiogines pareigas, nekilindant man ramiu išengti Klaipėdą.“

„Sukilėlių štabas nekentrai laukė atakymo. Ji turėjome gauti ne vėliau kaip sausio 12 d. 3 val. Tuo tarpu Klaipėdos miestai jau buvo apšaudyti. Sukilė-lių avansorių kariuomenė buvo apėmusi visa šali. Galvojam, ką pasakys santarvės valstybių atstovai „maščiai Dovydas“, neturėjusiai nei pilno karų, nei patraukų, nei gerų ginklų, tik kieto pasiryšimo grūstis dėl laisvės vednam, visu ngiū dabar atstovai sentėvių tėvynės sąargijoje. Kaip atgėdė drūts, prie Nemunėlio Lietuvos amžiams išstovės. Lie-tuvninkais mes esame gimę, lietuvininkais ir norime būti.“

Sausio 12 diena, laimingai sugrįžė mūsų pasiu-tiniai, atsivėdė meiguama atakymą. Tuo metu, sausio 12 d. Klaipėdoje įvesta apgu-lyno būlė. Pamiesdiale stropiai nuota apkasai, sta-tylia kulkosvaldius, ginkluota policija ir savanoriai. Gaunantis žinomia ir Klaipėdoje suola skubėjo karo laivai. Kas bedaryti?..

Kaip atgėdė drūts prie Nemunėlio Lietuvos am-žiams išstovės. Lietuvininkais-mes esame gimę, lie-tuvininkais ir norime būti...“

Menkūta Dovydas Galijotai atsaikė: Tu eini prieš mane su karde, kulkosvaldiu ir karo laivais, aš gi einau ne prieš tave. Per ilgus amžius mūsų kraštas vergavo svetimiams. Šandien jis nori būti laisvas ki-tų kraštų pavyzdžiu. Jis trokšta teisybės ir laisvės. Išeik be karstynių!..

Veltui Galijotas norėjo kraujo. Jis norėjo pri-simti atsakingumą už to išėjimą. Turėjo įvykti tai, kas tokiomis sąlygomis yra neįvenginama. Sausio 14 d. gautoma tikromis žiniomis santar-vės karo laivai skubėjo pagalbom. Klaipėdos prie-miesčių kalvose tarškėjo kulkosvaldiniai, pieškėjo šautuvai. Ecece atstovai ir nuokant Maščiai Dovy-das rankioje „akmenėlius“, kad stotų į sprendžiamą kovą.

Jis sakė savo širdy: atiduos tave Dievas i ma-no rankas. Nukirstu tau galvą, kad visa žemė žino-tų, jog ne visada karde ir kulkosvaldiuose gelbsti Viešpats. „Abiū norėjęs darganos makis. Šviltė vėsi, išsikūti juro, drėbia drėbė suilgus miegas. Sausio 15 diena 3 valanda iš ryto savanorių sukilė-lių būriai pradėjo šikinti Galijoto liniai. Šviedė kuo turėdami jam i kaktą, ligi šio apgalvo.“

Frontas pralaužtas ir beuamant įsiveržta Klaipėdą...“

Ilgas amžius lauktoji atitruki valanda. Išmūtė. Prieš kelis žimtus metų atitrukiškini su laisvai be-gyvenančiais Klaipėdos krašte lietuviais ir amžiams nusileidus ir placiaja jura laisvės saulutė — vėi pa-telkėjo. Vyrato Didžiojo kostantais Lietuvos laisvė iki įvykdytas. Lietuva išėjo į jūrą. Pralėgto krašto sūnų krūtinės per vieną naktį padarė tai, i ką žuibo greičiau liko atkreiptas viso pasaulio aky. Klaipė-da pasidarė vakarų valstybių dėmesio centras. Ne be reikalo. Patarbos atėjūna, liko nuauzti rugai ir lenkams. Su Klaipėdos atvadavimu šio visi Lon-lijos „didieji“ susanymai Pabaltijai. Kaip atgėdė drūts prie Nemunėlio Lietuvos amžiams išstovės... Klaipėdos krašto patriarcho Martyno Jankaus balas placiai nuaidėjo po kraštą, buvo visos šalies iš-

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOUS RĖMIMO FONDAS

Klaipėdos krašto „vaduojų“ kultas šaulių veikloje

Kiekvienais metais sausio 15 d. minima Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos diena. Palyginus dvi Lietuvos Respublikas, t. y. 1918–1940 m. ir nuo 1990-ųjų, matomas ryškus pokytis aktualizuojant šią dieną. 1923 m. įvykdžius Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos operaciją ši data buvo viena iš kertinių dienų Lietuvos Respublikoje, kol 1939 m. kovą kraštą perėmė nacistinė Vokietija. Šiandien situacija kardinaliai pasikeitusi. Tiesa, būtina priminti, kad 2013-uosius LR Seimas paskelbė Klaipėdos krašto metais, o žinias-klaidoje straipsnių apie Klaipėdos krašto prijungimą 1923 m. tikrai netrūko. Tačiau kyla klausimas, kodėl drąsiausių Lietuvos žingsnių mes prisimename tik jubiliejiniiais metais ir neturime sisteminguo?

Šaulių statusas po prijungimo operacijos

Klaipėdos krašto prijungimo prie Didžiosios Lietuvos diena buvo tapusi ne tik Klaipėdos krašto šaulių, bet ir visos LŠS viena iš svarbiausių švenčių. Ji įprasmindavo šaulių atliekamą misiją krašte, šauliams kaip Klaipėdos krašto vaduotojams suteikdavo išskirtinių teisių. Anot istoriko Vasilijaus Safronovo, „atvadavimo“ legitimacijos (teisėtumo) reikšmė skatino šaulių kaip pagrindinių krašto „vaduojų“ kulto formavimą ir propagavimą. XX Klaipėdos šaulių rinktinės laikraštis „Klaipėdos garsas“ 1926 m. pažymėjo: „Šauliai, kovodami sukilėlių eilėse, 1923 metais sausio mėnesy privedė Kraštą prie tokios padėties, kad jam pasidarė laisviau gyvuoti ir vystytis.“

Klaipėdos krašto šaulių ryšys su sukilimo operacija buvo tiesioginis – sukilėliai buvo šaulių veiklos Klaipėdos krašte pirmtakai. Svarbiausi Vyriausiojo Mažosios Lietuvos gelbėjimo komiteto nariai ir kiti sukilimo lyderiai, pvz., Martynas Jankus, Jonas Būdrys, Steponas Darius, sulaukė šaulių būrių pagarbos. Jų vardai suteikti šaulių būriams. Valstybinė priklausomybė Lietuvos Respublikai ekonominės, socialinės krašto gyventojų padėties greitai nepakeitė. Vykstantys politiniai pokyčiai buvo ilgi ir erzino krašto visuomenę, ypač vokiečius. Todėl šauliai po sukilimo turėjo pasirūpinti Lietuvos valdžios išlaikymu ir stiprinimu.

Žinoma, nevalia pamiršti, kad sukilime dalyvavę šauliai ir toliau aktyviai dalyvavo Klaipėdos krašto šaulių veikloje. Istorikas Vygantas Vareikis teigia, kad po sukilimo šaulių gretose liko tik „jaunesnieji veikėjai“ – Jurgis Brūvelaitis ir Martynas Brakas. Tuo tarpu vyresnieji sukilimo veikėjai: Jonas Vanagaitis, Jurgis Lėbartas, Vilius Šiaulinskis ir Martynas Jankus, nutraukė ryšius su LŠS. Tačiau toks teiginys yra klaidingas. Vyresnieji iš veiklos nepasitraukė, jie išliko vieni iš aktyviausių krašto šaulių ir ilgą laiką užėmė vadovaujančias pareigas XX rinktinės struktūroje. Pz., Jurgis Lėbartas nuo 1925 m. (su pusės metų pertrauka 1925 m.) iki 1939 m. buvo XX rinktinės valdybos (nuo 1935 m. tarybos) narys, pirmininkas arba jo pavaduotojas.

Klaipėdos atvadavimo šventė

Kasmet minint krašto prijungimą visoje Lietuvoje buvo organizuojami šventiniai renginiai. Tai vienas iš ryškiausių skirtumų lyginant šio istorinio įvykio reikšmę mūsų laikų visuomenei ir Lietuvos šaulių sąjungai. Klaipėdos krašte kaip ir daugelyje kitų Lietuvos vietų pagrindiniai jų organizatoriai buvo šauliai. Jų iniciatyva 1923 m. gruodžio 27 d. pirmajame Klaipėdos krašto šaulių būrių valdybų suvažiavime krašto direktorijos pareikalavo sausio 15-ąją paskelbti „Krašto išvadavimo šventė“. Į organizacinę šventės darbą šauliai stengėsi pritraukti kuo daugiau visuomeninių krašto organizacijų, buvo sudaromi šventės rengimo komitetai (į juos buvo kviečiamos visuomeninės organizacijos, pvz., Giedotojų sąjunga, „Santara“, Dviratininkų sąjunga, „Aukuras“, Klaipėdos skautai ir kt.), kuriems vadovavo šaulių atstovai. Taip sausio 15 d. formuota ne tik kaip šaulių, bet ir kaip viso krašto bei Lietuvos šventė. LŠS sudarydavo šios šventės minėjimo programas pagrindus, kurie buvo skirti ne tik šauliams,

bet ir visai visuomenei. Pagal vieną iš tokių planų buvo nustatyta, jog iniciatyvos organizuoti šventes turi imtis Vakarų Lietuvos sąjunga arba šaulių būrių vadai.

Tai, kad sausio 15 d. buvo ne lokali, o visos Lietuvos šventė, rodo keli iškalbingi faktai. Pirma, išskilmingi „Klaipėdos atvadavimo“ minėjimai buvo organizuojami kasmet daugelyje šalies vietų, taip pat LŠS štabe. LŠS neformaliai buvo atsakinga už šio minėjimo pagrindinio renginio organizavimą Kaune, kuris vykdavo Valstybės teatre. Siekiant paremti Klaipėdos krašto šaulių veiklą, renginys buvo mokamas.

Antra, Klaipėdos krašto šauliai susilaukdavo ne tik LŠS vadovybės, bet ir kitų šaulių dalinių sveikinimų: „Jūs šimtmečius išsaugojote lietuvių kalbą, tradicijas ir mūsų tautos karštą meilę. Jau septyneri metai, kai Jūs esate išsivadavę iš svetimųjų jungo ir drauge su mumis džiaugiatės bendru mūsų tėvynės Lietuvos džiaugsmu ir rūpinatės bendra mūsų tautos gerove ir ateitimi.“ Siunčiami sveikinimai pabrėždavo krašto šaulių išskirtines pozicijas organizacijoje ir šaulių susirūpinimą, Klaipėdos krašto svarbos Lietuvai supratimą.

Trečia, ne tik lietuviški Klaipėdos krašto laikraščiai, bet ir Didžiojoje Lietuvoje leidžiami spaudos leidiniai Klaipėdos sukilimui kasmet skirdavo daug dėmesio. Spausdinti proginiai straipsniai, operacijos dalyvių prisiminimai, teminiai straipsniai apie krašto istoriją, gamtą, žmonės kviečiami apsilankyti dabar jau „lietuviškame“ krašte.

Kasmet sausio 15 d. Klaipėdos krašte buvo uždaromos valstybinės įstaigos, krašto gyventojai raginami dalyvauti renginiuose, šaulių organizuojamuose minėjimuose, vaidinimuose, paskaitose. Šauliai atkreipė dėmesį, kad tautinių švenčių metu nedirbo tik Centro įstaigos, o kitos įstaigos arba parduotuvės savo veiklos nenutraukdavo. Todėl šauliai, dirbantys privačiose įstaigose, negalėdavo dalyvauti šventiniuose renginiuose. Pastebėta, kad krašto gyventojai vangiai keldavo tautines vėliavas. Siekdami tai išspręsti, šauliai siūlė sugriežtinti valstybinių švenčių minėjimo kontrolę krašte.

Sukilimo įamžinimas

1923 m. iškart po sukilimo Klaipėdos šaulių iniciatyva buvo parengta ir išleista knyga „Klaipėdos sukilimas“, kurioje spausdinti J. Budrio, K. Žiliaus, J. Vanagaičio, J. Brūvelaičio ir kitų asmenų atsiminimai. Žuvusių sukilėlių, ypač šaulių, atminimas tarp Klaipėdos šaulių buvo labai svarbus aspektas. 1925 m. rugsėjo 27 d. Klaipėdoje buvo atidengtas paminklas žuvusiems 1923 m. Klaipėdos sukilime asmenims. Paminklo priekyje yra Vyčio kryžius ir užrašas: „Už laisvę žuvusiems 1923 m.“, galinėje pusėje – „L.Š.S. XX skyrius 1925 m.“. Paminklas buvo pastatytas Klaipėdos šaulių iniciatyva bei lėšomis. Jis buvo pagamintas iš buvusios Vokietijos imperijos pasienio stulpo, stovėjusio netoli Nemirsetos. Ši vieta tapo dažna ir netgi privaloma išskilmingų minėjimų ir šaulių priesaikų vieta. Pavyzdžiui, šauliams iš Didžiosios Lietuvos atvykstant į ekskursiją po Klaipėdos kraštą, visuomet buvo padedama gėlių, o Klaipėdos šauliai sudarydavo garbės sargybą prie paminklo. Analogiška priedermė buvo privaloma ir krašte besisšvečiuojantiems Lietuvos kariuomenės kariams ir karininkams. Šiandien paminklas yra sudėtinė Klaipėdos skulptūrų parko dalis, kasmet čia rengiamas pagrindinis Klaipėdos „sukilimo“ operacijos minėjimo renginys.

1927 m. šaulio ir žymiojo Mažosios Lietuvos veikėjo Matyno Jankaus iniciatyva bei padedant XX Klaipėdos šaulių rinktinei Klaipėdoje buvo suorganizuotas I Klaipėdos vaduotojų suvažiavimas. M. Jankus į susirinkusiuosius kreipėsi: „Mūsų atliktieji darbai prieš keturius metus priklausė Lietuvos istorijai. Mes būtume neverti tų darbų ir prieš istoriją turėtume rausti, jeigu nesirūpintume išlaikyti ir apsaugoti.“ Suvažiavime šalia Lietuvos kariuomenės savanorių sąjungos įkurta Klaipėdos sukilėlių sąjunga, kurios garbės pirmininku išrinktas M. Jankus, o pirmininku M. Reizgys. Vadovybę sudarė išimtinai tik LŠS nariai. Šios sąjungos veikla buvo simbolinė ir realios įtakos bei reikšmės krašto lietuvių judėjime neįgijo, nes organizacinės struktūros iš esmės neveikė. To ir nereikėjo, kadangi didžioji dalis Klaipėdos sukilėlių priklausė Lietuvos šaulių sąjun-

Iškilmų metu Klaipėdoje prie paminklo 1923 m. sukilimui.
Paminklo galinėje pusėje iškaltas užrašas: „LCVA. P-23911 B 3, P-23906 B 3.“

gai ir/arba Lietuvos kariuomenės savanorių sąjungai.

Įamžintas šaulių veikloje buvo Ypatingosios paskirties rinktinės vadas Jonas Būdrys. 1938 m. XX Klaipėdos šaulių rinktinės vadas kreipėsi į LŠS vadą dėl leidimo Juodkrantės šaulių būrį pavadinti sukilėlių vado Jono Būdrio vardu. Pats J. Būdrys su tokiu pasiūlymu mielai sutiko pažadėdamas savo globą ir materialinę pagalbą. Pažadai netrukus buvo įvykdyti. J. Būdrio rūpesčiu 1938 m. XX šaulių rinktinė iš Čikagos lietuvių išeivių gavo 95 dolerius, kurių pusė atiteko Juodkrantės J. Būdrio šaulių būriui. Iš „Klaipėdos sukilimo“ operacijos vadų su LŠS glaudžius ryšius palaikė ne tik J. Būdrys. Ypatingosios paskirties rinktinės 3 grupės vadas Mykolas Kalmantavičius–Bajoras (vėliau Kalmantas) 1925–1935 m. buvo LŠS viršininkas.

Diskusijos dėl dalyvavimo sukilime nenurimo praėjus penkmečiui ir vėliau. LŠS sudarė Klaipėdos sukilimo operacijoje dalyvavusių šaulių sąrašus, juos 2008 m. spausdino V. Vareikis. Dėl šaulių sąrašų kelis kartus buvo iškilę nesusipratimų. Vienas iš aktyviausių LŠS kūrėjų inžinierius Antanas Graugrokas kreipėsi į LŠS viršininką skųsdamasis, kad Klaipėdos sukilėlių sąrašė nėra įrašyta jo ir tuometinio LŠS viršininko mjr. Prano Klimaičio pavardžių. Šis skundas buvo svarstomas LŠS CV. Pasirodo, kad minėtame sąrašė nebuvo paminėta ir LŠS atstovo Klaipėdos krašte vykdant sukilimą A. Marcinkevičiaus-Mantauto pavardė, todėl buvo nuspręsta neatidėliotinai šiuos neatitikimus pašalinti. Ir vėliau buvo kreiptasi į XX Klaipėdos rinktinės štabą dėl Klaipėdos sukilimo medalių ir atlygio už dalyvavimą Klaipėdos sukilime. Tai rodo, kad Lietuvos visuomenė ir net patys sukilėliai įvykdytą operaciją dažnai siejo ne su Lietuvos Respublikos Vyriausybe, bet su LŠS. Tai koreliavo su sukilimo idėja. Per visą Klaipėdos krašto priklausymo I Lietuvos Respublikai laikotarpį šalies vyriausybė laikėsi sukilimo, o ne karinio prijungimo teorijos.

LŠS ryšiai su oficialiu sukilimo organizatoriumi Vyriausioju Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetu nebuvo pamiršti. 1936 m. LŠS štabas kreipėsi į XX Klaipėdos šaulių rinktinės vadą dėl Vyriausiojo Mažosios Lietuvos gelbėjimo komiteto turėtų ir surinktų dokumentų. Siekiant dokumentus išsaugoti, norėta juos gauti ir saugoti LŠS, „kadangi Klaipėdos vadavimas ir visi su juo susiję reikalai turi tampraus ryšio su Šaulių Sąjunga, tai ar netiksčiau būtų perduotos į Šaulių Sąjungos XX rinktinės arba Sąjungos štabo archyvą“. Vis dėlto bylų nepavyko gauti, nes likviduojant komitetą viskas buvo perduota Jonui Būdriui.

Kasmet kelta ir aktualizuota Klaipėdos prijungimo prie Lietuvos diena stiprino idėjinę ne tik šaulių, bet ir lietuvių veiklos prasmę krašte. Tai buvo daroma naudojantis ne tik spauda Klaipėdos krašte, bet ir Didžiojoje Lietuvoje. Ypač šaulių žurnale „Trimitas“, kuriame visus metus Klaipėdos kraštui buvo skiriama daug dėmesio. Ypač šis dėmesys sustiprėdavo metų pradžioje minint Klaipėdos prijungimo metines. Šauliams ši diena tapo tapatybės stiprinimo priemone ir išskirtiniu krašto šaulių simboliu.

Šiandien tenka su apmaudu konstatuoti, kad drąsiausias Lietuvos politinis XX a. žygis mūsų visuomenėje ir net LŠS tampa tik menkaverčiu istoriniu faktu. Išskyrus kelias iniciatyvas, pavyzdžiui, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Klaipėdos skyriaus ir LŠS Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iosios rinktinės organizuojamas pėsčiųjų žygis „Sukilėlių keliais“. Mokyklinės istorijos programos ir istorijos vadovėliai šiai temai skiria minimalų dėmesį. Tokiu būdu drąsiausias mūsų žingsnis krenta į nežinomybės bedugdę. Ar neverta mums, XXI a. šauliams, susigrąžinti turėtą iniciatyvą ir pagerbti drąsiųjų brolių šaulių veiksmus?..

Mindaugas Nefas
Šaulys

Lietuvos šaulių studentų korporacijos SAJA nariai prie Klaipėdos sukilimo paminklo 2013 m.

Autoriaus archyvo nuotr.

Kauno apskrities šauliai ir bajorai pasirašė bendradarbiavimo sutartį

Vieną vasario pradžios rytą Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliai (KAVDŠR), Kauno apskrities bajorų draugijos nariai, Vytauto Didžiojo karo muziejaus darbuotojai, Lietuvos sąjūdžio Kauno skyriaus atstovai, miesto gyventojai susirinko į Šv. Jurgio Kankinio (pranciškonų) vienuolyno bažnyčią, kad dalyvautų šv. Mišiose ir paminėtų 1863 m. sukilimo 150-ąsias metines.

Lietuvos pranciškonų provinciolas kunigas brolis Astijus Kungys kalbėjo apie tikėjimo ir laisvės sampratą, suvokimą bei jo esmę. Šv. Mišias aukėjo vienuolyno gvardijonas, šaulys, žurnalo „Trimitas“ redakcijos kolegijos narys, kunigas, brolis Saulius Paulius Bytautas. Po Šv. Mišių Vytauto Didžiojo karo muziejaus darbuotojas doc. Algimantas Daugirdas perskaitė pranešimą apie 1863–1864 m. sukilimą. Pranešime pabrėžė Lietuvos bajorijos vaidmenį bei indėlį į sukilimą kovojant už Lietuvos valstybingumą. Sugiedojus Lietuvos himną žuvę sukilimo dalyviai buvo pagerbti tylos minute. Renginio dalyviams atkartojus Kauno apskrities bajorų draugijos vadovo Kęstučio Ignatavičiaus pagarsintą 1863 m. sukilėlių šūkį – „Už jūsų ir mūsų laisvę“ – ir šių dienų bajorišką obalsį – „Tiesa–Garbė–Orumas“, K. Ignatavičius ir

Patrankos salvės skelbė: „Už sukilėlius“, „Už laisvę“ ir „Už visus žuvusiuosius ginant Lietuvos nepriklausomybę“

KAVDŠR vadas Minvydas Mikalauskas pasirašė bendradarbiavimo sutartį, kurią parašu patvirtino Pranciškonų vienuolyno kunigas Saulius Paulius Bytautas.

Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas pasveikino visus su Lietuvai istoriškai svarbaus sukilimo 150-osiomis metinėmis ir pabrėžė, kad tokios bendradarbiavimo sutartys vienija ir stiprina mūsų valstybę ir tautą. Ryškiu šio renginio akcentu buvo ir tai, kad buvusio Lietuvos krašto apsaugos ministro ir LŠS Centro valdybos pirmininko, garsios bajorų giminės atstovo generolo Teodoro Daukanto vaikaitis Rimantas Gineitis, lyg ir sujungęs Lietuvos bajorus ir šaulius, davė šaulišką priesaiką ir papildė Lietuvos šaulių gretas. Šv. Mišių ir renginio metu giesmes atliko Vytauto Didžiojo bažnyčios choras „Cantate Domino“ (vadovas – Rolandas Daugėla), kitus kūrinius grojo garsus saksofonistas Petras Vyšniauskas su sūnumi trimitininku Dominyku.

Kauno karo istorijos rekonstrukcijos klubo nariai iš XIX a. pavyzdžio patrankos iššovė tris salves – „Už sukilėlius“, „Už laisvę“ ir „Už visus žuvusiuosius ginant Lietuvos nepriklausomybę“. Pasibaigus oficialiajai daliai visi buvo pakviesti į vienuolyno svečių menę pasivaišinti šaulių išvirta koše ir karšta arbata. Vaišių metu savo repertuaro kūrinius atliko V. Kursos vadovaujamas KAVDŠR vokalinis vyrų ansamblis „Trimitas“.

Galbūt kai kas suabejojo dėl šios pasirašytos sutarties reikšmingumo, tačiau nereikia pamiršti, kad 1919 m. Šaulių sąjungos steigime, o vėliau ir jos veikloje dalyvavo istoriškai garsių bajorų giminių atstovai. Pirmiausia reikėtų paminėti Šaulių sąjungos įkūrėją, pirmąjį viršininką ir ideologą Vladą Putvinskį. Jo senelė buvo kunigaikštė Mirskaitė, o motina – garsaus sukilėlių vado Tado Kos-

Nuo šiol bajoras R. Gineitis – šaulys

čiuškos giminaitė grafitė Idalija Broel-Plioteraitė (Pliaterytė), tėvas Rapolas – garsios Pūtvių Žemaitijos bajorų giminės atstovas. Taip pat aktyviai Lietuvos bajorų draugijos veikloje dalyvavo žymus mokslo ir visuomenės veikėjas, 1923 m. Klaipėdos sukilimo dalyvis, aktyvus šaulys, pirmasis svetur atkurto LŠS tremtyje pirmininkas Aleksandras Marcinkevičius–Mantautas, visuomenės veikėjas prof. Bernardas Kodaitis, garsios Žemaitijos Grūzdžių bajorų giminės atstovė Vlodo Putvinskio žmona Emilija Gruzdytė–Putvinskienė ir kiti.

Stasys Ignatavičius, Gintautas Tamulaitis

Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliai

Šv. Jurgio Kankinio bažnyčios skliautai klausė priesaikos žodžių, pasvarstymų apie laisvę, tikėjimą, pareigą...

R. Kaminsko nuotraukos

Redakcijos kolegijos nariai kalbėjosi apie trimitą

Vasario viduryje Kauno pranciškonų (bernardinų) šv. Jurgio bažnyčios priegose, visai šalia esančiuose svečių namuose „Domus Pacis“, vyko „Trimito“ redakcijos kolegijos narių susitikimas. Vieta pasirinkta neatsitiktinai: vienas iš redakcijos kolegijos narių – šaulys brolis Saulius Paulius Bytautas OFM – yra Mažesniųjų brolių ordino narys, todėl mielai sutiko, kad redakcijos kolegijos nariai susirinktų šioje įstabioje Kauno vietoje. Jo siūlymu, visi pirmiausia apžiūrėjo viduramžius menančią bažnyčią, vienuolyną, kuris dabar puikiai renovuotas.

Vėliau vienuolyno arbatinėje susirinkusieji šauliai kalbėjo apie „Trimito“ problemas, ateitį ir kitas šauliško gyvenimo aktualijas. LŠS vadas ats. plk. Antanas Plieskis akcentavo spausdinto žurnalo būtinybę nepaisant internetinio puslapio renovavimo reikalingumo. Kauniškis šaulys Arimantas Dumčius atkreipė dėmesį į faktą, kad LŠS internetinėje svetainėje virtuali žurnalo versija pasirodė anksčiau nei popieriuje spausintas leidinys. „Reikėtų vengti tokios praktikos, nes šauliams mažėja akstinas prenumeruoti „Trimitą“, – sakė A. Dumčius. Jo teigimu, dėtų pagalvoti apie tam tikras kvotas kiekvienai rinktinei,

nes sąrašuose fiksuotų šaulių skaičius yra gerokai didesnis negu realiai šaulių žurnalą skaitančių žmonių kiekis.

Mažeikiškis šaulys Pranas Trakinis siūlė gerinti žurnalo kokybę, t. y. vidurinius dvigubus puslapius leisti spalvotus: „bus galima išsiimti juos ir, jei yra noras, kur nors pasikabinti.“ Pasak P. Trakinio, popierinis žurnalo egzempliorius turi didesnę vertę negu virtualus. Iš Panevėžio atvykęs šaulys Kęstutis Vaitonis akcentavo būtinybę struktūruoti informaciją: „Vienos žinios yra trumpalaikės ir tinkamos internetiniam puslapiui, o kitos nusipelno žurnalo puslapių.“ Anot K. Vaitonio, būtina stiprinti ir internetinę, ir analoginę informacijos apie Sąjungą sklaidą.

Nemažai buvo kalbėta ir apie bendrą šaulių sąmoningumo didinimą. Alytiškis šaulys Jonas Godliauskas atkreipė dėmesį į jaunuomenės tolimą nuo skaitymo apskritai. Pasak J. Godliausko, kuris yra mokytojas, jauniems žmonėms vis sunkiau skaityti ilgesnius tekstus, jiems labiau priimtina vaizdinė informacija.

Valdas Kilpys

Autoriaus nuotr.

Redakcijos kolegijos posėdis vyko netradicinėje aplinkoje – pranciškonų vienuolyno erdvėse

DĖKOJAME

šauliams, kurie ne tik skaito, bet ir aukoja savajam žurnalui TRIMITAS:

Stasei Jankauskienei (150 CAD), **Vytautui Pečiuliui**, **Alfonsui Stunguriui**, **Kazimierui Paznėkui**, **Pra-nui Krilavičiui**, **Petrui Jonikui** (po 100 CAD), **Vladui Rūkšiui** (90 CAD) iš Toronto (Kanada) Vlodo Pūtvio kuopos.

APDOVANOJA

Karinių oro pajėgų vadas, einantis Kauno įgulos vado pareigas, gen. mjr. Edvardas Mažeikis apdovanoja padėka LŠS štabo Garbės sargybos kuopos šaulius **Nerijų Vaidotą** ir **Mindaugą Visockį** už aktyvų ir ilgametį dalyvavimą Kauno įgulos organizuojamuose renginiuose Vasario 16-osios – Lietuvos valstybės atkūrimo dienos – proga.

APIE MUS RAŠO

www.vpgt.lt informuojama apie Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos viršininko Algirdo Rudžio susitikimą su Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės šauliais bei jame nagrinėtas temas.

Alytaus rajono savivaldybės portale ir www.danielius.net informuojama, kad Vasario 16-osios išvakarėse padėkomis apdovanoti pilietiškiausi rajono gyventojai, tarp kurių – 11-osios kuopos jaunoji šaulė Rūta Maiziešiūtė.

Širvintų rajono laikraštis „**Širvintų kraštas**“ informuoja apie Sausio 13-osios renginį Širvintose, kuriame gausiai dalyvavo jaunieji šauliai, ir apžvelgia, kaip Musninkuose ir Kernavėje jaunieji šauliai minėjo Vasario 16-ąją.

SVEIKINAME

Šaulį **ANTANĄ ARLAUSKĄ** 90-ojo jubiliejaus proga.

Linkime stiprios sveikatos, dvasios stiprybės, giedros nuotaikos ir tvirtybės tarnaujant Tėvynei.

LŠS vadovybė, Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Joniškių kuopos vadas ir šauliai

Šaulį **MYKOLĄ GEDVILĄ**, sulaukusį 90-mečio. Linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų, energijos šauliškoje veikloje, gyvenimo džiaugsmų.

LŠS vadovybė, Klaipėdos apskr. jūros šaulių 3-osios rinktinės vadas, 2-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulį **SEBESTINĄ GREBLIKĄ** 85-ojo gimtadienio proga. Už tai, kas buvo ir dar bus, už ateities mirazą! Gražias dienas, gerus draugus, už viltį ir už drąsą!

LŠS vadovybė, Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės vadas, Lazdijų r. 4-osios kuopos vadas ir šauliai

Atkurtosios Algimanto apygardos vadą, partizaną, šaulį **JONĄ KADŽIONĮ**, šaulį **JUOZĄ MEŠKAUSKĄ**, šaulių būrio vado pavaduotoją, gėlininką ir bitininką **JONĄ JUODELĮ**, kuriems sukanka po 85-erius. Visiems linkime geros sveikatos, toliau darbuotis Tėvynės Lietuvos labui, laimės asmeniniame gyvenime

ir dar sulaukti didelio pulko proanūkų.

LŠS vadovybė, Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės Anykščių kuopos šauliai

Šaulius **ANTANĄ DAUKŠĄ** 80-ojo ir **PETRĄ JANUŠAUSKĄ** 70-ojo jubiliejaus proga. Linkime ilgų gyvenimo metų, stiprios sveikatos, neišsenkamos energijos tarnaujant Tėvynei ir Šaulių sąjungai.

LŠS vadovybė, Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Radviliškių 1-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **JANINĄ KINKIENĘ** ir **MANIŲ BLAŠKEVIČIŲ** garbingo 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime sveikatos, neblėstamos energijos, laimės ir dar ilgus metus džiuginti visus savo skambiomis dainomis.

LŠS vadovybė, Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Pilviškių šaulių 4-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulį **JONĄ GAIDĮ** 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime geros sveikatos, džiugių akimirų,

ištvermės ir kantrybės šauliškoje veikloje.

LŠS vadovybė, Alytaus apskr. karininko

A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės

Druskininkų šaulių 3-osios kuopos vadas ir šauliai

Kuopos vado pavaduotoją, Laisvės kovų dalyvį **STANISLOVĄ BALTRŪNĄ** garbingo jubiliejaus proga.

Linkime stiprios sveikatos, laimingų bei saulėtų dienų, neblėstamos energijos ir dvasios stiprybės tarnaujant Šaulių sąjungai ir Tėvynei Lietuvai.

LŠS vadovybė, Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos šauliai

Šaulę **IRENĄ PEČIULIENĘ** 65-ojo jubiliejaus proga.

Tegul širdis ilgai liepsnoja ir tvirtas žingsnis nesustoja, o

darbščios rankos gėrį sėja... Linkime daug saulėtų dienų, stiprios sveikatos ir sėkmingos kloties šauliškoje veikloje.

Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliai

Šaulę **IRENĄ PEČIULIENĘ** gražaus jubiliejaus proga.

Visad būkite tokia pat jaunatviška,

kokią pažįstame: džiugi, energinga, geranoriška, sveika.

LŠS vadovybė ir „Trimitas“

Šaulį **ALBINĄ BURZDŽIŲ** jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, asmeninės laimės, Dievo palaimos bei dvasios stiprybės šauliškoje veikloje.

LŠS vadovybė, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **POVILĄ MILIUKĄ** ir **KĘSTUTĮ ŽILINSKĄ** 70-ojo, **GINTAUTĄ TAMULAITĮ** 55-ojo ir **RAIMUNDĄ KAMINSKĄ** 45-ojo gimtadienio proga. Linkime stiprybės, energijos bei negežtančio noro tarnauti Tėvynei.

LŠS vadovybė ir Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės 2-osios kuopos šauliai

Šaulę, ansamblio „Jovaras“ vadovę **NEMYRĄ GARDAUSKIENĘ** ir šaulį **POVILĄ REINARTĄ** jubiliejaus proga. Linkime nesenkamos energijos, sveikatos, kūrybingų, laimingų, turtingų metų, sėkmės asmeniniame gyvenime ir šauliškoje veikloje.

LŠS vadovybė, Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Pilviškių 4-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulį **VALENTINĄ SKRANDAUSKĄ**

60-ojo jubiliejaus proga:

Ateina jubiliejai, nors nelaukiam,

Juos atneša greitai laiko žirgai,

O dienos bėga, vis į tolį šaukia

Ir nesustoja, nors labai prašai.

Su garbingu jubiliejumi Tave sveikina

LŠS vadovybė ir Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės

Rokiškio 4-osios kuopos šauliai

Šaulį **JONĄ VAIŠNORĄ** 50-ojo jubiliejaus proga. Linkim daug laimingų metų einant gyvenimo keliu. Kad Tavo širdyje Meilė plazdentų ir Laimė būtų su Tavimi kartu.

LŠS vadovybė, Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus

šaulių 1-osios rinktinės vadas, Lazdijų r. 4-osios

kuopos vadas ir šauliai

Ta pati nuomonė apie „Kitą nuomonę“

Pirmiausia nuoširdžiai dėkoju LŠS garbės šauliui Vytautui Zenkui už pareikštą nuomonę. Nors nei amžiumi, nei išmintimi negaliu lygintis su garbiu šauliu, tačiau tai, matyt, neturėtų tapti priežastimi norint patikslinti savo požiūrį šauliams aktualiais klausimais, kurie tiesiogiai siejasi su patriotizmo samprata.

Taigi dėl patriotizmo. Ponas Vytautas nesutinka su mano pasiūlyta „vietos patriotizmo“ sąvoka. Pabandysiu paaiškinti, ką galvojau rašydamas apie tai. Tenka konstatuoti, kad dabarties skubančiame pasaulyje tokios plačios ir visa apimančios sąvokos kaip Patriotizmas, Tėvynė, Pareiga, Garbė ir kt. kenčia nuo prasmės infliacijos. Ypač tai pasakytina apie jaunimo požiūrį į šiuos svarbius dalykus.

Pabandykite vidutiniam statistiniam jaunuoliui porinti apie vieną iš jų, ir jūs pamatysite nuobodžiaujančią veidą. Tiesa, reikėtų skirti sąmoningus jaunuolius nuo „jaunuolių iš gatvės“. Būtent todėl garbūs senjorai ir kiti patriotiškai nusiteikę šauliai nepraleidžia progos pabėdavoti apie „nepatriotišką jaunimą, kuriems rūpi tik pinigai“. Būtent jiems, „jaunuoliams iš gatvės“, ir taikytina „vietos patriotizmo“ sąvoka. Nes tik tokį patriotizmą jie yra pajėgūs suprasti.

Mes, tikrąją patriotizmo vertę patiriantys šauliai ir „šauliukai“, galime prieštarauti „vietos patriotizmui“, bet tai bus neproduktyvus kelias. Nes pirmiausia patys turime skleisti patriotizmo dvasią kuo plačiau ir tik tada uždaruose būreliuose, keistuose „savųjų“ susiėjimuose bėdavoti apie prastą valstybės būklę, beišsivažinėjančią „nepatriotišką“ jaunimą ir vagis politikus.

Šia prasme aš labiau palaikau gerai besitvarkančią „nepatriotišką“ ūkininką, verslininką ar šiaip iniciatyvų žmo-

gų, kuris yra tikras gaspadorius ir siekia gėrio sau, negu nuolat taušiantį, bet nieko nedarantį menamą patriotą, kuris įsikibęs senųjų sąvokų mano esąs kažkuo geresnis už tą, kuris siekdamas asmeninės naudos iš tikrųjų tobulina ir Lietuvą.

Kitaip tariant, manau, kad nepatriotinėmis spalvomis padabintas geras veiksmas valstybės požiūriu yra šimteriopai vertingesnis negu trispalvės spalvomis apkaišytas tupinėjimas ir nieko neveikimas. Štai kodėl gaspadoriško, veiklaus požiūrio į Lietuvą ilgiuosi labiausiai.

Todėl iš šios patriotizmo sampratos kyla ir kiti dalykai – tarkim, „Lietuva kaip žemės sklypas“. Duok Dieve, proto visiems Lietuvą suvokti kaip nuosavą žemės sklypą, kurį tu tvarkai, puoselėjai ir kuriuo rūpiniesi. Ir duodi į kaktą kiekvienam už tai, kad jis taip nedaro tavo sklype. Šia prasme nėra jokio skirtumo tarp nuosavo kolektyvinio sodo sklypelio ar sodybos žemės ir visos Lietuvos. Taip jau nutiko, kad protėviai iškovojo būtent šį istorijos verpetuose gerokai apmažėjusį „sklypelį“ prie Baltijos jūros, kurį visi iki vieno privalome puoselėti ir saugoti. Nes kitas tiesiog nėra ir nebus. Šia prasme neatsisakau požiūrio, kad būtent Lietuva yra geriausia dirva reikštis šauliškumui (ne kalbomis, bet darbais pirmiausia).

Dėl gerbiamo V. Zenkaus išvardytų Konstitucijos straipsnių prieštarauti neįmanoma. Jie yra parašyti juodu ant balto, todėl jų neigti nevalia. Kita kalba, kiek įstatymai atitinka realybę? Ar protingumo, tiesos ir teisingumo kriterijai visada yra pagrindas priimant vienokius ar kitokius įstatymus ar teismo nutartis? Palieku šį klausimą atvirą...

Beje, kiek pamenu, neseniai mūsųose būta tokio žmogaus, kuriam įstatymo raidė buvo aukščiau už viską. Jei nenusižengei įstatymams, vadinasi, viskas tvarkoje, „visio zakono“, taip sakant.

Tačiau man atrodo, kad tikras šaulys pirmiausia klauso savo širdies, sąžinės įstatymų ir tik po to varto teisinius leidinius, kaišioja punktus, paragrafus ar nutarimų numeraciją. Ir būtent pirmieji, o ne antrieji yra svarbesni.

Valdas Kilpys

P. S. „Trimito“ redakcija dar kartą dėkoja gerb. V. Zenkui už atsiliepimą ir kuo nuoširdžiausiai kviečia kitus šaulius įsijungti į diskusiją.

SVEIKINAME *tėsinys*

Šaulį **LUKĄ KAMINSKĄ** 20-ojo gimtadienio proga. Linkime stiprios sveikatos, ilgų bei prasmingų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei.

LŠS vadovybė, Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadas ir šauliai

UŽUOJAUTOS

Mirus šaulei **JADVYGAI STARKIENEI** nuoširdžią užuojautą reiškiamo vyrui šauliui Aleksandrui Starkai ir artimiesiems.

LŠS vadovybė, Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Radviliškio 1-osios kuopos vadas ir šauliai

Mirus šauliui **ROLANDUI ČEKAVIČIUI** nuoširdžią užuojautą reiškiamo artimiesiems.

LŠS vadovybė, Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Šiaulių kovinių šaulių 3-iosios kuopos vadas ir šauliai

Mirus šauliui **PETRUI LAPIENIUI** nuoširdžiai užjaučiame žmoną, vaikus ir artimuosius.

LŠS vadovybė ir Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos šauliai

Mirus šauliui **PETRUI JURKONIUI** reiškiamo nuoširdžią užuojautą velionio šeimai ir artimiesiems.

LŠS vadovybė ir Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Druskininkų šaulių 3-iosios kuopos vadas ir šauliai

Anapilin iškeliavus šauliui **ALBERTUI ŠADUKIUI** giliai užjaučiame žmoną, vaikus ir artimuosius. Telydi Jus paguoda ir dvasios ramybė.

LŠS vadovybė, Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos šauliai

Mirus seseriai nuoširdžiai užjaučiame šaulį **ZENONĄ PILIUKAITĮ**.

LŠS vadovybė, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos šauliai

Tragiškai žuvus šauliui **DOVYDUI STANIUI** skaudžią netekties valandą nuoširdžią užuojautą reiškiamo šeimai ir artimiesiems.

LŠS vadovybė ir Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vadas, šauliai bei Laukuvos jaunųjų šaulių būrys

Mirus šauliui **ALBINUI BURDŽIUI** nuoširdžiai užjaučiame velionio vaikus ir artimuosius.

LŠS vadovybė, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos šauliai

Mylimai mamytei Genovaitei Grigutienei iškeliavus į amžinojo poilsio vietą nuoširdžiai užjaučiame šaulę Irena Pečiulienę ir visą plačią giminę Kanadoje ir Punsko krašte.

LŠS vadovybė ir Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliai

Mirus mylimam tėveliui nuoširdžią užuojautą reiškiamo šauliui Tautvydui Jaškūnui.

LŠS vadovybė, Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Šiaulių 2-osios kuopos vadė ir šauliai

Nuoširdžiai užjaučiame kuopos garbės šaulę Zuzaną Jonikienę mirus ištikimam gyvenimo bendražiogui vyrui garbės šauliui Petru Jonikui. Netektis yra sunkiai pakeliamą, tačiau turime būti dėkingi Visagaliui, kad leido jam džiaugtis 95 metus prasmingo gyvenimo.

LŠS vadovybė, Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliai ir vadas Vytautas Pečiulis

Šaulių sąjungos vado įsakymai, apdovanojimai

2012 m. gruodis – 2013 m. sausis – vasaris

Gruodžio 11 d. LŠS vado įsakymu Nr. 384P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos būrio vadui Vytautui Garšvai.

• LŠS vado įsakymu Nr. 385P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos vado pavaduotojui Romui Akelaičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 386P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės šaulių būrio vadui Geraldui Pukeliui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 387P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Elektrėnų 1-osios kuopos LDK Algirdo kuopos vadui Valdui Petraičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 388P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės šaulių kuopos vadui Valdemarui Stančaičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 389P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Geležinio Vilko“ kuopos vado pavaduotojui Andriui Šmailiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 390P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Lietuvos Didžiojo kunigaikščio štabo bataliono S-3 karininkui kpt. Linui Žeimiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 391P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Vytauto Didžiojo karo technikos ir transporto muziejaus Vilniaus skyriaus vedėjui dim. mjr. Virgilijui Kudrauskui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 392P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Ukmergės 2-osios kuopos vadui Alminui Sinevičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 394P už aktyvią veiklą, nuoširdų darbą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Lietuvos šaulių sąjungos referentei-kalbos tvarkytojai šaulei Salvinijai Žygienei.

13 d. LŠS vado įsakymu Nr. 397P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų šaulių

kuopos vado pavaduotojui Kęstučiui Blaževičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 397P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų šaulių kuopos vado pavaduotojui Kęstučiui Blaževičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 398P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos šauliui Martynui Undraičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 399P už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą įteikiama padėka Vilniaus apskr. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Širvintų 10-osios šaulių kuopos šauliui Jonui Rimantui Kadžiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 400P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Jonui Justui Butkevičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 401P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Mantui Gaidjurgiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 402P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Dariui Dilkai.

• LŠS vado įsakymu Nr. 403P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Rimantui Vilku.

• LŠS vado įsakymu Nr. 404P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Linui Bušauskui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 405P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnei Monikai Šinkūnaitei.

• LŠS vado įsakymu Nr. 406P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Mantui Tigranui Alojau.

• LŠS vado įsakymu Nr. 407P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Andriui Vaikšnorui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 408P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunosius šaulius įteikiama padė-

ka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Edgarui Kliucevičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 409P už aktyvų bendradarbiavimą ir pagalbą ugdant jaunuosius šaulius įteikiama padėka Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnui Rokui Čeponiui.

Sausio 8 d. LŠS vado įsakymu Nr. 9P už reikšmingą indėlį stiprinant valstybingumą, ugdant kuopos jaunųjų šaulių pilietiškumą, pareigingumą, atsakingumą, sąžiningai ir profesionaliai vykdant pavestas užduotis, savo profesinius sugebėjimus, turimų žinių ir įgūdžių panaudojimą efektyviam bendram tikslui Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadas Romualdas Ramanauskas apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

• LŠS vado įsakymu Nr. 10P už šauliškų tradicijų puoselėjimą, aktyvią šaulišką veiklą kuopos renginiuose, sėkmingą ir nuoširdų darbą su jaunaisiais šauliais, sąžiningai ir profesionaliai vykdant pavestas užduotis, savo profesinius sugebėjimus, turimų žinių ir įgūdžių panaudojimą efektyviam bendram tikslui Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Kudirkos Naumiesčio šaulių 10-osios kuopos būrio vadas Jonas Severinas Matijošaitis apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

• LŠS vado įsakymu Nr. 11P už aktyvią visuomeninę veiklą, aktyvų darbą ir finansinę paramą Radviliškio kuopai, šauliškų idėjų puoselėjimą Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Radviliškio 1-osios kuopos skyriaus vadas Antanas Daukša apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

21 d. LŠS vado įsakymu Nr. 48P Salvinija Žygienės atleista iš LŠS referento–kalbos tvarkytojo pareigų nuo 2013-01-31.

22 d. LŠS vado įsakymu Nr. 49P Marius Srašunskas skiriamas eiti Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Jonavos Justino Vareikio 11-osios šaulių kuopos vado pareigas nuo 2013-01-23.

23 d. LŠS vado įsakymu Nr. 51P Danguolė Narbutienė skiriama eiti LŠS referento–kalbos tvarkytojo pareigas nuo 2013-02-01.

Vasario 5 d. LŠS vado įsakymu Nr. 67P už nuopelnus ir asmeninį indėlį organizuojant jaunųjų šaulių sukarintas stovyklas, stiprinant ir propaguojant Lietuvos kariuomenės ir Lietuvos šaulių sąjungos dvišalį bendradarbiavimą Lietuvos kariuomenės Karaliaus Mindaugo motorizuotojo pėstininkų bataliono vadas mjr. Žilvinas Gaubys apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

• LŠS vado įsakymu Nr. 68P už nuopelnus ir asmeninį indėlį propaguojant ir stiprinant Panevėžio apskr. vyriausiojo policijos komisariato ir Panevėžio apskr. šaulių

5-osios rinktinės dvišalį bendradarbiavimą Panevėžio apskr. vyriausiojo policijos komisariato Valdymo organizavimo skyriaus viešųjų ryšių grupės vyresn. specialistas Raimondas Šimiliūnas apdovanojama III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

• LŠS vado įsakymu Nr. 69P už didelį asmeninį indėlį, organizacinius sugebėjimus, iniciatyvumą ir pasiaukojimą organizuojant Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės jaunųjų šaulių sukarintas stovyklas Lietuvos kariuomenės Karaliaus Mindaugo motorizuotojo pėstininkų bataliono Ryšių su visuomene skyriaus viršininkė kpt. Tatjana Ramonienė apdovanojama III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

14 d. LŠS vado įsakymu Nr. 76P už sąžiningą pareigų vykdymą ir aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų atlikimą siekiant bendrų tikslų Tėvynės labai įteikiama padėka Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės 8-osios kuopos būrio vadui Žygmantui Macevičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 77P už sąžiningą pareigų vykdymą ir aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų atlikimą siekiant bendrų tikslų Tėvynės labai įteikiama padėka Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių vadui Povilui Daukševičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 78P už sąžiningą pareigų vykdymą ir aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų atlikimą siekiant bendrų tikslų Tėvynės labai įteikiama padėka Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės 7-osios kuopos būriui Brigitei Vinikaitytei.

• LŠS vado įsakymu Nr. 79P už sąžiningą pareigų vykdymą ir aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų atlikimą siekiant bendrų tikslų Tėvynės labai įteikiama padėka Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės 2-osios kuopos jaunajam šauliui Lukui Stanulevičiui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 80P už sąžiningą pareigų vykdymą ir aktyvią šaulišką veiklą, uolų bei iniciatyvų pareigų atlikimą siekiant bendrų tikslų Tėvynės labai įteikiama padėka Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės 2-osios kuopos jaunajam šauliui Ramūnui Ciūniui.

• LŠS vado įsakymu Nr. 81P už aktyvią ir sąžiningą veiklą Šaulių sąjungoje, žurnalo „Trimitas“ redakcijos kolegijoje, Lietuvos šaulių sąjungos įamžinimą „Čečėnijos aikštėje“, visapusišką paramą rinkinei siekiant gauti patalpas ir pravedant „Patriotinės dainos“ konkursą Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės 2-osios kuopos šaulys Arimantas Dumčius apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.